



ХАРКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР
ПРОФІЛАКТИКИ І БОРОТЬБИ ЗІ СНІДОМ

**ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

**Комунальний заклад охорони здоров'я
Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом**

ВІЛ-інфекція в Харківській області

Інформаційний бюлетень

Харків - 2018

Склали:

Комунальний заклад охорони здоров'я Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом:

головний лікар О.П. Черкасов;

завідуюча амбулаторно-поліклінічним відділенням К.І. Задорожна; завідувача клініко-діагностичною лабораторією Н.П. Кіреєнкова; завідувача відділом профілактичної роботи та епідмоніторингу Н.С. Галушко; завідувач організаційно-методичним кабінетом Д.В. Куш

Відділ «Регіональний центр моніторингу та оцінки виконання програмних заходів з протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу»

лікар-епідеміолог Ю.П. Ричкова;

практичний психолог Н.М. Немашкало;

соціальний працівник Е.В. Югай.

Зміст

Перелік умовних скорочень.....	4-5
Розділ 1. Аналіз поточної епідеміологічної ситуації станом на 01 січня 2018 року.....	6-15
Розділ 2. Послуги з тестування на ВІЛ-інфекцію та зв'язок зі службою надання медичної допомоги ВІЛ-інфікованим особам.....	15-17
Розділ 3. Надання медичної допомоги людям, які живуть з ВІЛ.....	18-31
Розділ 4. Про стан впровадження ЗПТ, включаючи заклади ПСМРУ.....	31-32
Розділ 5. Профілактика передачі ВІЛ-інфекції від матері до дитини.....	32-34
Розділ 6. Аналіз діяльності клініко-діагностичної лабораторії служби.....	34-37
Розділ 7. Організаційно-методична та профілактична робота.....	37-43
Розділ 8. Регіональної системи МіО у 2017 році. Основні досягнення та наявні проблеми	43-47
Таблиці.....	48-57
Додаток № 1 Карта «Поширеність ВІЛ-інфекції по районах Харківської області станом на 01.01.2018 року».....	58
Додаток № 2 «Територіальна рейтингова оцінка Харківської області за статистичними показниками у 2015 - 2017 роках».....	59-65

Перелік умовних скорочень

АРТ	антиретровірусна терапія
АТО	антитерористична операція
БФ	благодійний фонд
ВБО	Всеукраїнська благодійна організація
ВДТБ	вперше діагностований туберкульоз
ВГВ	вірусний гепатит В
ВГС	вірусний гепатит С
ВІЛ	вірус імунодефіциту людини
ВН	вірусне навантаження
ГО	громадські організації
ГПР	групи підвищеного ризику щодо інфікування ВІЛ
ГФ	Глобальний Фонд для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією
ДКТ	добровільне консультування та тестування на ВІЛ
ПСМРУ	Північно-Східного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції
ЗОЗ	заклади охорони здоров'я
ЗПТ	замісна підтримувальна терапія
ІФА	імуноферментний аналіз
ІПСШ	інфекції, що передаються статевим шляхом
КДЛ	клініко-діагностична лабораторія
КІЗ	кабінет інфекційних захворювань
КіТ	консультування і тестування на ВІЛ
КЗОЗ	комунальний заклад охорони здоров'я

ЛВІН	люди, які вживають ін'єкційні наркотики
ЛЖВ	люди, які живуть з ВІЛ
МА	мобільна амбулаторія
МіО	моніторинг і оцінка
МОЗ	Міністерство охорони здоров'я
НУО	неурядові організації
ОР	обласна рада з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу
ОСБ	особи, які надають сексуальні послуги за винагороду
ОЦПБС	обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом
ПКП	постконтактна профілактика
ПЛР	полімеразна ланцюгова реакція
ППМД	профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини
ПТВ	послуги з тестування на ВІЛ
ПТС	протитуберкульозна служба
РГ	робоча група моніторингу та оцінки ефективності виконання програмних заходів при обласній раді з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу
РЦ	регіональний центр моніторингу та оцінки ефективності виконання програмних заходів
СНІД	синдром набутого імунodefіциту
ТБ	туберкульоз
ЧСЧ	чоловіки, що мають секс із чоловіками
ШТ	швидкий тест
CD4	CD4 лімфоцити

Розділ 1. Аналіз поточної епідеміологічної ситуації

Протягом 2017 року за даними сероепідеміологічного моніторингу з метою виявлення ВІЛ-інфекції всього обстежено 166385 осіб, включаючи усі категорії населення, обстеження швидкими тестами в комунальних закладах охорони здоров'я, в установах, що належать до Північно-Східного межрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції, груп ризику в громадських організаціях, показник на 100 тис. населення – 6198,7. В порівнянні з минулим роком кількість обстежень збільшилось на 15 216 (2016 р. – 151 169, показник – 5607,5).

Без урахування обстеження швидкими тестами протягом 2017 року в області обстежено 146201 особа, включаючи всі категорії населення, показник на 100 тис. населення – 5446,7, в районах області цей показник склав – 4555,6, в м. Харкові – 4950,8 на кожні 100 тис. населення. В порівнянні з минулим роком кількість обстежених осіб збільшилась на 16080 (2016 р. – 130 121, показник – 4826,2).

В структурі обстежених найбільшу частину – 36% становлять донори (19,9%) і вагітні (16,2%), які обстежуються за кошти державного бюджету. За кошти місцевого бюджету обстежено 63,9%, що на 8,5% більше попереднього року (2016 – 55,4%).

За винятком донорів та вагітних в області обстежена 93 461 особа, показник на 100 тис. – 3481,9. В районах області він складає 3371, м. Харкові – 2375. Покращилась робота по обстеженню населення за місцевий бюджет в Близнюківському (3464,7), Богодухівському (4119,4), Великобурлуцькому (4025), Дворічанському (7266,7), Зачепилівському (5410), Золочівському (5060,9), Ізюмському (3844,8), Кегичівському (3413,1), Краснокутському (4758,3), Первомайському (6066,8), Сахновщинському (5255,8), Чугуївському (4091,2) районах області. У цих районах показники обстеження перевищують обласний показник. В інших районах області та м. Харкові за виключенням Немишлянського району показники охоплення обстеженням за місцевий бюджет нижче середнього по області.

(таблиця 20).

Від загальної кількості населення в області обстежено, включаючи всі категорії – 6,3%, за виключенням донорів та вагітних – 4,1%. При обласному показнику охоплення обстеженням населення за кошти місцевих бюджетів – 4,1%, нижче показники в 13 районах області (Барвенківському, Борівському, Валківському, Вовчанському, Дергачівському, Зміївському, Красноградському, Куп'янському, Лозівському, Нововодолазькому, Харківському, Шевченківському, Коломацькому). В інших районах показник охоплення обстеженням на ВІЛ-інфекцію населення за рахунок місцевих бюджетів вище або на рівні обласного і коливається від 4,1% в Близнюківському та Кегичівському районах до 8,6% у Дворічанському районі.

(таблиця 21).

Загальна кількість обстежених з груп ризику склала в області 7,9% (2016 – 8,5%), нижче показник в Балаклійському (6,3%), Богодухівському (5,1%), Борівському (1,1%), Великобурлуцькому (3%), Вовчанському (6,5%), Дворічанському (2,4%), Зачепилівському (4,9%), Золочівському (5,4%), Кегичівському (5,4%), Красноградському (2,6%), Первомайському (0,1%), Харківському (2,9%), Чугуївському (3,4%), Шевченківському (5,7%) районах області,

Немишлянському (6,3%) і Основ'янському (2,4%) районах міста Харкова та м. Люботин (6,6%). Не обстежений жодний представник з груп ризику у Печенізькому та Коломацькому районах.

Важливо відмітити, що є окрема група, яка має підвищений ризик інфікування ВІЛ, це чоловіки, які мають секс з чоловіками, обстежено в цьому році 12 осіб (2016 – 29), виявлено з ВІЛ – 7 (58,3%). Ця група достатньо закрита, зрозуміло, що існує недоврахування цих випадків. Серед 121 обстежених статевих партнерів ВІЛ-інфікованих осіб виявлено з ВІЛ-інфекцією 24 ВІЛ-позитивних (19,8%), інші 97 осіб, які мають негативний статус, потребують уваги з боку медичних працівників та неурядових організацій щодо дотримання профілактичних заходів по запобіганню зараження ВІЛ-інфекцією.

Особи за клінічними показаннями в структурі обстежених склали 20,8% (2016 р.- 22,1%). Нижче обласного показники обстежених в 13 районах області: Балаклійському, Барвенківському, Богодухівському, Борівському, Великобурлуцькому, Дворічанському, Зачепилівському, Ізюмському, Краснокутському, Лозівському, Нововодолазькому, Сахновщинському, Харківському та м. Люботин. Не обстежена жодна особа за клінічними показаннями у Коломацькому районі. **(таблиця 22).**

Звертає увагу ситуація з виявляємості ВІЛ-інфекції серед груп ризику та осіб з клінічними показаннями у наступних районах: Барвенківському, Богодухівському, Борівському, Валківському, Великобурлуцькому, Зачепилівському, Золочівському, Кегичівському, Краснокутському, Нововодолазькому, Печенізькому, Шевченківському, Коломацькому та м. Люботин, де не виявляються, або виявляються поодинокі випадки ВІЛ-інфекції

Протягом 2017 року в цілому по області та по районах області погіршився показник обстеження наркозалежних, які перебувають під диспансерним наглядом в закладах наркологічної служби і по області склав 35,8% (2016 р. – 39,5%). В районах області він становить – 47,7 % проти – 47,3% в 2016 р., в м. Харкові – 31,2% проти 36,7%. У 7 районах області (Богодухівський, Валківський, Дворічанський, Зачепилівський, Нововодолазький, Сахновщинський, Чугуївський) та м.Люботин у повному обсязі обстежені на ВІЛ підлеглі контингенти. Але гірше поставлена робота по обстеженню наркозалежних в Балаклійському, Красноградському, Куп'янському, Лозівському, Харківському районах області, усіх районах міста, крім Індустріального (78,6%), де охоплено від 8,8% в Шевченківському районі м.Харкова до 26,7% в Лозівському. В Коломацькому районі не обстежений жодний ін'єкційний наркоман, який перебуває на обліку.

Згідно проведеного аналізу серомоніторингу рівень інфікованості серед обстеженого населення в поточному році становить – 0,5%, що практично на рівні показника минулого року (2016 р. – 0,6%). В порівнянні з аналогічним періодом минулого року рівень інфікованості збільшився серед осіб, які мали гетеросексуальні статеві контакти з ВІЛ-інфікованими – з 18,8% в 2016 році до 19,8% в 2017 році, осіб, обстежених за епідеміологічними показаннями з 0% в 2016 році до 0,1% в 2017 році, померлих осіб з 8,2% в 2016 році до 8,6% в 2017 році, іноземних громадян з 0% до 0,3%. Серед інших категорій населення показник інфікованості зменшився, або на рівні 2016 року. **(таблиця 1).**

**Таблиця №1 «Рівень інфікованості серед населення
Харківської області за 2016-2017 роки»**

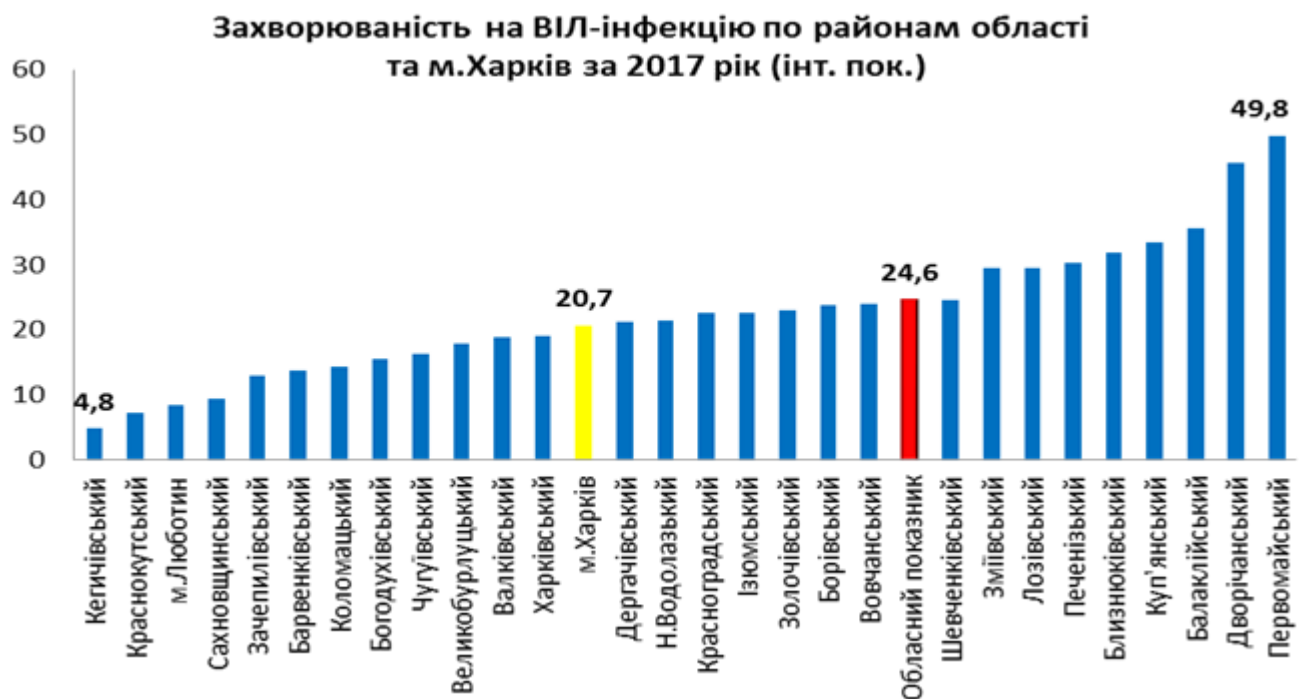
Код	12 місяців 2016 р.			12 місяців 2017 р.		
	Всього обстежено	Вперше виявлені антитіла до ВІЛ	Рівень інфікованості	Всього обстежено	Вперше виявлені антитіла до ВІЛ	Рівень інфікованості
000	130121	775	0,6	146 201	785	0,5
100	129460	775	0,6	145 613	783	0,5
101	197	37	18,8	121	24	19,8
102	579	65	11,2	847	63	7,4
103	29	17	58,6	12	7	58,3
104	4405	21	0,5	5139	25	0,5
105	1134	8	0,7	1361	3	0,2
106	10664	29	0,3	11579	28	0,2
107	1342	0	0,0	2044	3	0,1
108	31991	17	0,053	29113	15	0,05
108.1	29278	17	0,058	27496	15	0,05
108.2	2713	0	0,0	1617	0	0,0
108.3	0	0	0,0	0	0	0
109	48176	51	0,1	48370	41	0,1
109.1	25971	51	0,2	23627	41	0,2
109.2	22205		0,0	24743	0	0,0
110	93	93	100,0	79	79	100,0
111	82	1	1,2	107	1	0,9
112	96	66	68,8	147	64	43,5
113	15947	177	1,1	19469	216	1,1
113.1	348	2	0,6	342	1	0,3
113.2	15599	175	1,1	19127	215	1,1
114	5221	60	1,1	6 116	50	0,8
115	50	0	0,0	28	0	0,0
115.1	36	0	0,0	25	0	0,0
115.2	14	0	0,0	3	0	0,0
116	31574	126	0,4	45731	156	0,3
119	85	7	8,2	93	8	8,6
200	661	0	0,0	588	2	0,3

Вперше виявлено з антитілами до ВІЛ 785 осіб. Загальний рівень поширеності ВІЛ-інфекції складає 0,6%, що на рівні минулого року. Показник виявляємості на 100 тис. становить 29,2 (2016 – 28,7). Серед вперше виявлених ВІЛ-інфікованих 93% (729 осіб) – це особи, які обстежувались за кошти місцевих бюджетів. З осіб, які обстежувались за державний бюджет (вагітні та донори), виявлено 7% (56 осіб) від усіх вперше виявлених. Показник поширеності ВІЛ серед вагітних, які дорівнюють до загального населення, становить 0,2%, область відноситься до регіонів з низьким рівнем інфікування ВІЛ.

Не виявлялась ВІЛ-інфекція серед кадрових донорів та вагітних, які обстежувались повторно. Не реєструвались випадки професійного зараження ВІЛ-інфекцією.

Захворюваність ВІЛ/СНІДом

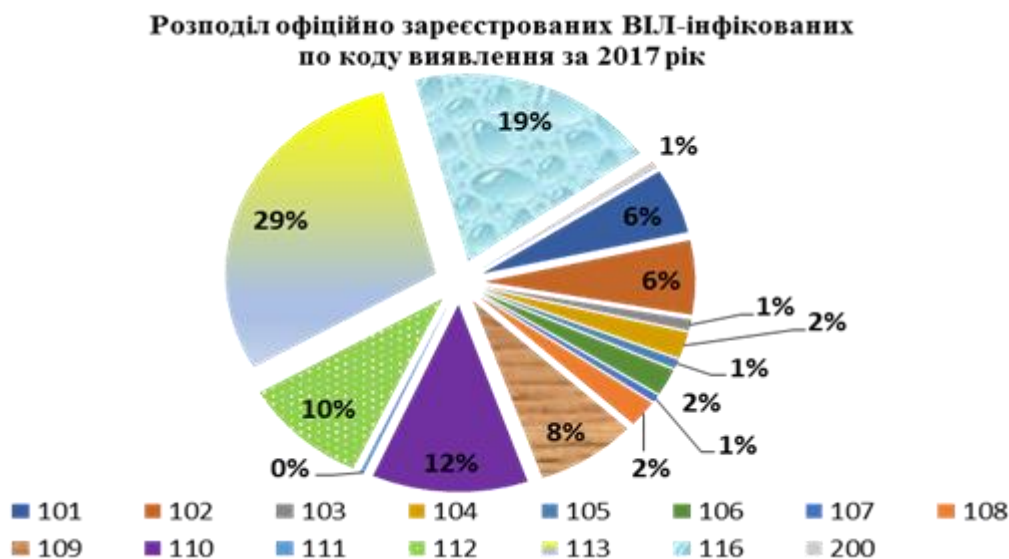
Протягом 2017 року в області зареєстровано 655 ВІЛ-інфікованих громадян України та 4 іноземці (всього 659 осіб), в т.ч. серед вперше зареєстрованих інфікованих в поточному році – 79 серопозитивних дітей, показник захворюваності ВІЛ-інфекцією на 100 тис. населення складає – 24,6 (Україна – 18193 випадки, показник на 100 тис. – 42,8), нижче показника по країні на 42,5%. В порівнянні з аналогічним періодом минулого року кількість ВІЛ-інфікованих збільшилась на 10,7% (2016 – 618, показник – 22,9). Захворюваність зросла в 7 районах області: Вовчанському, Дворічанському, Зміївському, Красноградському, Куп'янському, Первомайському, Шевченківському районах. В м. Харкові захворюваність на ВІЛ-інфекцію зросла в Шевченківському, Московському, Новобоварському, Немишлянському районах. Слід звернути увагу, що в 11 районах області захворюваність серед сільських мешканців перевищує захворюваність міських мешканців (Близнюківський, Богодухівський, Валківський, Великобурлуцький, Вовчанський, Кегичівський, Краснокутський, Куп'янський (СМТ Ковшарівка), Сахновщинський, Харківський, Шевченківський райони). **(таблиця 23).**



Серед захворілих на ВІЛ-інфекцію 60,7% (400 осіб) становлять місцеві мешканці, відповідно сільське населення – 39,3% (259 осіб).

Серед зареєстрованих в 2017 році ВІЛ-інфікованих більшу частину складають особи, обстежені за клінічними показаннями в лікувально-профілактичних закладах – 25% – 193 особи (2016 р. – 25% – 154 осіб), особи, обстежені за власною ініціативою – 19,3% – 127 осіб (2016 р. – 19,4% – 120 осіб), особи, які знаходяться в місцях позбавлення волі – 9,7% – 64 особи (2016 р. – 11,2% – 69 осіб), вагітні – 7,7% – 51 особа (2016 р. – 9,1% – 56 осіб), особи, які мали гетеросексуальні контакти з ВІЛ-інфікованими – 5,6% – 37 осіб (2016 – 6% – 37 осіб), споживачі ін'єкційних наркотиків – 6,4% – 42 особи (2016 – 5,2% – 33 особи), особи, які мали

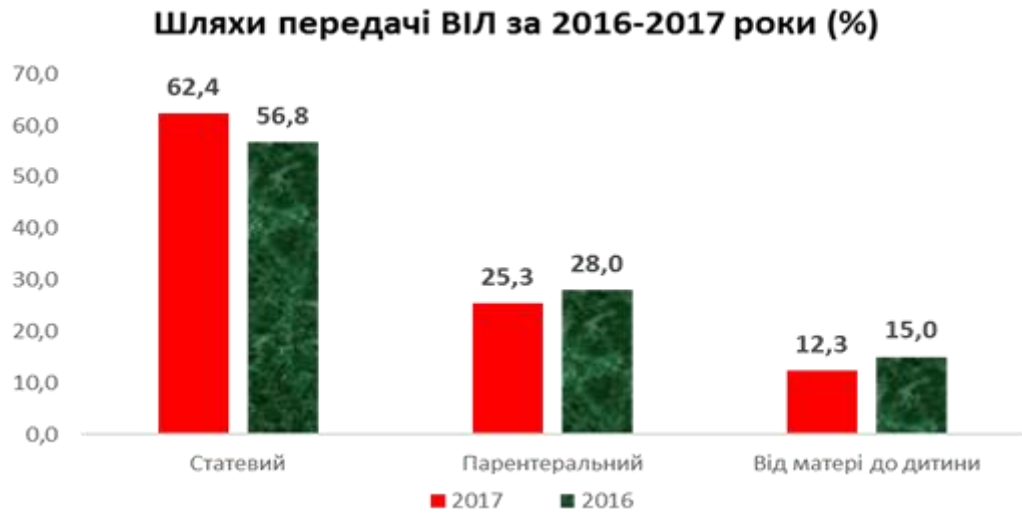
гомосексуальні контакти з особами з невідомим ВІЛ-статусом – 0,9% – 6 осіб (2016 р. – 2,3% – 14 осіб), призовники – 2,3% – 15 осіб (2016 — 1,8% – 11 осіб), донори – 2,3% – 15 осіб (2016 р. – 1,6% – 10 осіб), хворі на інфекції, що передаються статевим шляхом – 2,3% – 15 осіб (2016 – 1,6% – 10 осіб). В порівнянні з минулим роком питома вага зареєстрованих ВІЛ-інфікованих **збільшилась** серед осіб, обстежених за клінічними показаннями, за власною ініціативою, призовників, осіб, які мали гомосексуальні контакти з особами з невідомим ВІЛ-статусом, споживачів ін'єкційних наркотиків, хворих на інфекції, що передаються статевим шляхом, донорів, **зменшилась** серед осіб, які знаходяться в місцях позбавлення волі, вагітних, осіб, які мали гомосексуальні контакти з особами з невідомим ВІЛ-статусом. **(таблиця 24).**



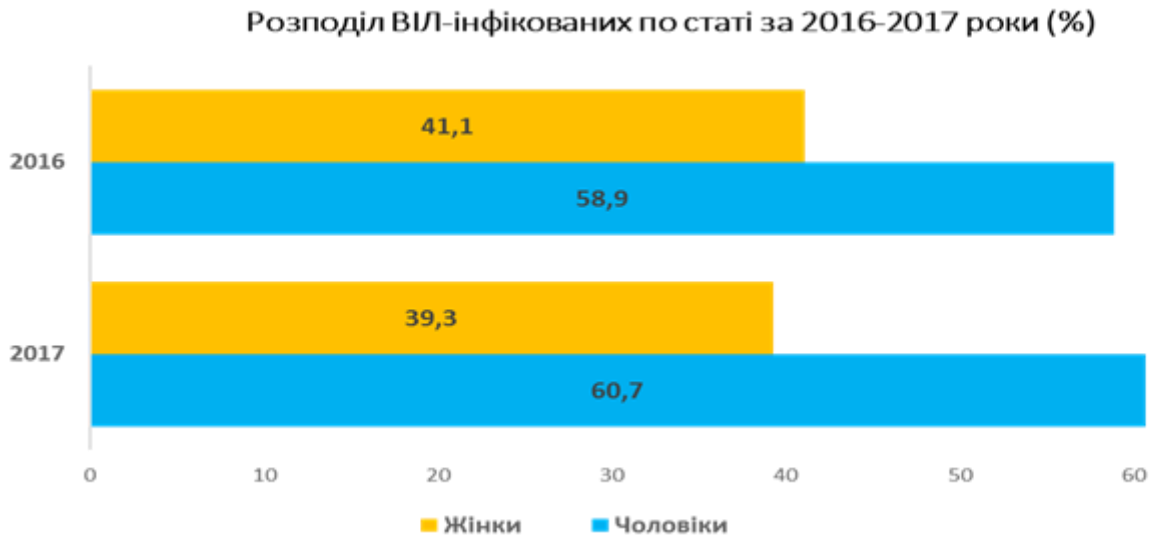
Переважаючим шляхом зараження ВІЛ у звітному році становить статевий шлях – 62,4%, парентеральним шляхом через введення наркотичних засобів інфікувалось 25,3%. В порівнянні з минулим роком збільшилась кількість інфікованих парентеральним шляхом з 28% до 25,3%. Гомосексуальний шлях зараження в структурі статевого шляху складає 6,8%. **(таблиця 2).**

Таблиця № 2 «Шляхи передачі ВІЛ-інфекції»

Шляхи передачі	2016 р.		2017 р.	
	Абс.	%	Абс.	%
1.Статевий, в т.ч.	351	56,8	411	62,4
Гомосексуальний	29	8,3	28	6,8
Гетеросексуальний	322	91,7	383	93,2
2.Парентеральний, в т.ч.	173	28	167	25,3
При переліванні крові	-	-	-	-
Мед.маніпуляції	-	-	-	-
Внутривенно	-	-	-	-
При споживанні наркотиків	173	28	167	25,3
3.Від матері до дитини, в т.ч.	93	15	81	12,3
Внутриутробно	93	15	81	12,3
Грудне вигодовування	-	-	-	-
4.Шлях передачі не встановлено	1	0,2		
Всього	618	100	659	100



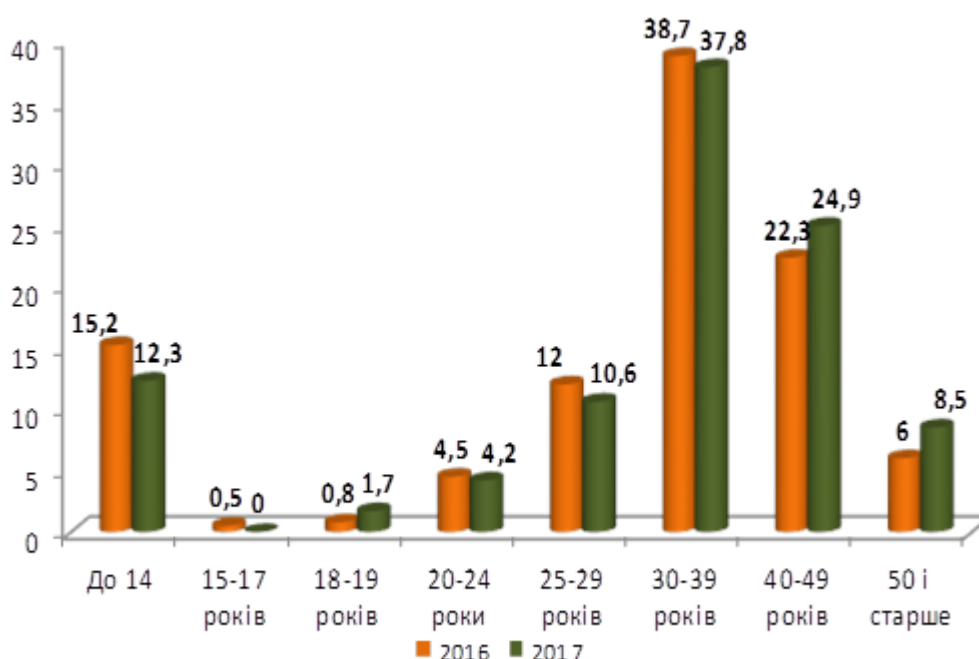
В 2017 році серед ВІЛ-інфікованих питома вага чоловіків склала 60,7% (400 осіб), жінок – 39,3 % (259 осіб).



Питома вага серед ВІЛ-інфікованих дітей до 14 років в порівнянні з минулим роком зменшилась і становить 12,3% проти 15,5% в 2016 році. Питома вага захворілих у віковій групі 15-24 роки (39 випадків – 5,9%), яка характеризує нові випадки хвороби, практично на одному рівні в порівнянні з минулим роком (2016 рік – 36 випадків – 5,8%). Захворюваність ВІЛ-інфекцією у віковій групі 25-49 років становить 73,3%, на одному рівні в порівнянні з минулим роком (2016 рік – 73%). (таблиця 3).

Таблиця № 3 «Розподіл ВІЛ-інфікованих за віком»

Вік	2016 р.		2017 р.	
	Абс.	%	Абс.	%
До 14	94	15,2	81	12,3
15-17 років	3	0,5		
18-19 років	5	0,8	11	1,7
20-24 роки	28	4,5	28	4,2
25-29 років	74	12	70	10,6
30-39 років	239	38,7	249	37,8
40-49 років	138	22,3	164	24,9
50 і старше	37	6	56	8,5
Всього	618	100	659	100

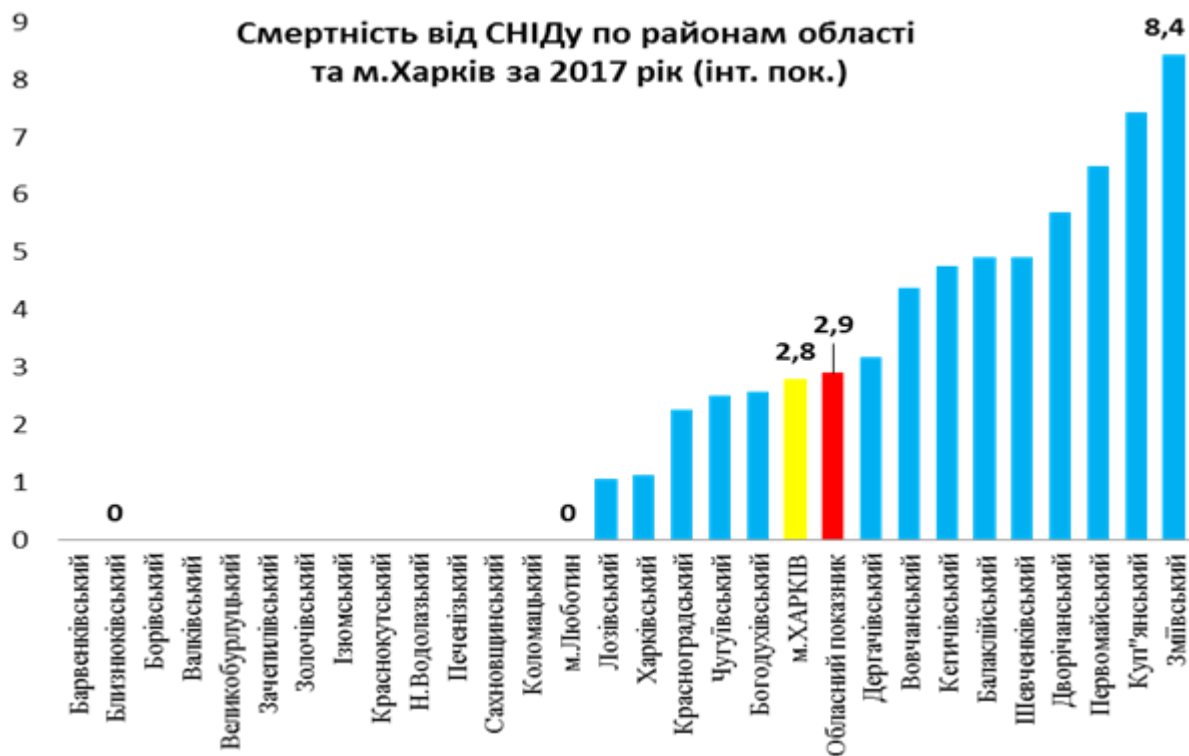


Діагноз СНІД в поточному році встановлено у 276 хворих громадян України та 1 іноземця, захворюваність на 100 тис. становить – 10,3 (Україна – 9306 випадків, пок. на 100 тис. – 21,9), нижче показника по країні у двічі. В порівнянні з аналогічним періодом минулого року кількість хворих на СНІД збільшилась на 5 випадків (2016 – 272, показник – 10,1). Захворюваність СНІД в установах, що належать до Північно-Східного межрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції від загальної кількості хворих на СНІД в поточному році склала 7,6 % – 21 випадок (2016 – 36 випадків – 13,2%). В структурі СНІД-індикаторних захворювань превалює туберкульоз і складає 36,2% (100 осіб). Зростання захворюваності на СНІД відбулося у 8 районах області: Барвенківському, Валківському, Вовчанському, Красноградському, Первомайському, Сахновщинському, Харківському, Шевченківському та трьох районах м. Харкова: Слобідському, Індустріальному, Немишлянському. (**таблиця 25**).



За звітний період померло 115 хворих на СНІД, в т.ч. від СНІД – 78 осіб, показник на 100 тис. становить – 2,9 (Україна – 3313 осіб, пок. на 100 тис. – 7,8), нижче показника по країні в 2,7 рази. В порівнянні з минулим роком кількість померлих від СНІД збільшилась на 26,5% (2016 – 63 випадки, показник – 2,3). Смертність від СНІД в установах, що належать до Північно-Східного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції склала 5,1% (4 особи). **(таблиця 26).**

Серед померлих в поточному році 78 осіб діагноз СНІД було встановлено в 2017 р. 50 особам (64,1%), в т.ч. посмертно - 30 особам (38,4%). Частина померлих у віці до 30 років складає 7,6% (6 осіб). Вживали наркотичні речовини ін'єкційно 27 осіб (34,6%). Серед померлих хворих на СНІД 41% (32 особи) з ВІЛ-асоційованим туберкульозом.



У м. Харкові протягом 2017 року зареєстровано 295 ВІЛ-інфікованих, показник на 100 тис. – 20,7 (2016 – 267, показник – 18,7). Діагноз СНІД встановлено у 125 осіб, показник – 8,8 (2016 - 118 осіб, показник – 8,3). Померло хворих від СНІД 40 осіб, показник – 2,8 (2016 - 30 хворих на СНІД, показник – 2,1).

В цілому показники захворюваності на ВІЛ-інфекцію в районах області перевищують аналогічні показники у м. Харкові на 11,5%, захворюваність на СНІД в районах області перевищує аналогічні показники у м. Харкові на 11,8%, смертність від СНІДу практично на одному рівні.

За звітний період у 785 осіб вперше виявлено антитіла до ВІЛ, з них 659 осіб (83,9%) взято під медичний нагляд (2016 рік – 79,7%). За виключенням анонімів та померлих, вперше виявлено антитіла до ВІЛ у 727 осіб, з них 659 осіб - 90,6% (2016р. – 86,4%) взято під медичний нагляд, в районах області цей показник становить – 86,4% (2016р. – 83,3%), в м. Харків – 90,2% (2016р. – 84%).

У Балаклійському, Борівському, Валківському, Великобурлуцькому, Дворічанському, Дергачівському, Краснокутському, Лозівському, Первомайському, Шевченківському, Коломацькому районах області та Шевченківському, Київському, Холодногірському, Московському, Жовтневому районах м.Харкова взяті під медичний нагляд всі особи з вперше виявленими антитіла до ВІЛ.

Вище середньообласних показники в Куп'янському, Нововодолазькому районах області, Основ'янському районі м.Харкова, де взято під медичний нагляд – від 87,5 % в Нововодолазькому районі області до 93,1% у Куп'янському районі. В інших районах, показники нижче обласних та коливаються від 40% у м.Люботин до 77,8% у Зміївському районі. Гірша ситуація по охопленню диспансеризацією у Барвенківському (50%), Чугуївському (50,0%) районах і м. Люботин (40%).

За 2017 рік з 685 осіб взято під медичний нагляд на ранніх стадіях захворювання 35% (227 осіб), інші хворі взяті під нагляд в стадії поширеної ВІЛ-інфекції або СНІД, при чому одночасно ВІЛ/СНІД встановлено у 24,3% хворих.

За весь період епіднагляду з 1987 по 01.01.2018 в області офіційно зареєстровано 9141 ВІЛ-інфікований громадянин України і 57 іноземців, показник на 100 тис. – 340,5 (Україна – 315617 випадків, пок. на 100 тис. – 742,6). Хворих на СНІД – 2380 громадян України і 7 іноземців, показник – 88,7. Померло хворих на СНІД – 1193, в т.ч. від СНІД – 954 особи, показник – 35,5. (**таблиця 27**).

В м. Харкові з 1987 по 01.01.2018 офіційно зареєстровано 2843 ВІЛ-інфікованих, показник на 100 тис. – 199,2, хворих на СНІД – 738 осіб, показник – 51,7, померло хворих на СНІД – 320, в т.ч. від СНІД – 246, показник – 17,2.

Всього станом на 01.01.2018 під медичним наглядом в області перебуває 4113 громадян України та 18 іноземців, показник на 100 тис. – 152,6 (Україна – 141371 особа, пок. на 100 тис. – 333,3), в т.ч. 226 дітей (з них 9 підлітків), з яких у 65 діагноз ВІЛ-інфекції підтверджено; 1011 хворих на СНІД та 2 іноземця, показник – 37,5 (Україна – 43816 осіб, показник на 100 тис. – 103,3), серед хворих на СНІД – 17 дітей, з них – 4 підлітки.

Найбільш високі показники розповсюдженості ВІЛ – інфекції в Лозівському – 313 осіб (327,2), Балаклійському – 278 осіб (338,6), Первомайському – 141 особа (300,3), Дворічанському – 39 осіб (219,7), Близнюківському – 39 (204,4), Барвенківському – 39 (175,5), Зміївському – 120 (168,0), Красноградському – 74 (166,0), Куп'янському – 186 (228,4) районах. **Додаток №1 до аналізу роботи.**

В м. Харкові на 01.01.2018 під медичним наглядом перебуває 1760 ВІЛ-інфікованих громадян України та 16 іноземців, показник – 123,3, в т.ч. 99 дітей (у тому числі 7 підлітків), з яких у 26 діагноз підтверджено; 432 хворих на СНІД показник – 30,3 та 2 іноземця, серед хворих на СНІД – 13 дітей, з них – 4 підлітка.

За результатами статистичних показників (2015-2017 років) була проведена підсумкова територіальна рейтингова оцінка Харківської області за показниками інтенсивності епідемічного процесу в 2017 році. Додаток №2 до аналізу роботи.

Розділ 2. Послуги з тестування на ВІЛ-інфекцію та зв'язок зі службою надання медичної допомоги ВІЛ-інфікованим особам

Збільшення доступу та масштабів тестування для встановлення діагнозу ВІЛ-інфекції для тих, у кого він залишається невідомим, особливо для ГПР є пріоритетними профілактичними заходами, спрямованими на подолання негативних наслідків епідемії ВІЛ-інфекції в світі.

За 12 місяців 2017 року в Харківській області загальна кількість осіб, які отримали дотестове консультування становила 194 444 (191 627 індивідуальних та 2 817 групових); кількість отриманих згод на проходження тестування – 183 650; кількість осіб, які отримали після тестове консультування – 157 357 (82,11 %) від кількості осіб, які отримали дотестове консультування.

З факторами ризикованої поведінки, а саме: ін'єкційне споживання наркотиків, численні незахищені гетеросексуальні контакти, гомосексуальні контакти між чоловіками та інші фактори ризику – 18,7 % (35 865 осіб) від загальної кількості індивідуальних передтестових консультувань.

Аналіз структури надання передтестового консультування серед закладів охорони здоров'я свідчить, що найбільшу кількість передтестових консультувань

проведено акушерсько-гінекологічною службою – 32,2 %, службою переливання крові – 16,4 %, кабінетами «Довіра» – 12,1 %, неурядовими ВІЛ-сервісними організаціями – 7,8 %.

За офіційними даними серомоніторингу за звітний період 2017 року було проведено 88 675 тестування (без донорів та вагітних), з них групи підвищеного ризику (102; 103; 104; 105.2) – 19 834 тестування.

З 2006 року згідно Указу Президента України від 30.11.2005 № 1674 «Про вдосконалення державного управління у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та туберкульозу в Україні» в області відкрито 30 кабінетів «Довіра», в тому числі, на базі ЗОЗ обласного підпорядкування в м. Харкові – 2 (Центр та «Міська студентська лікарня»).

Функціонування кабінетів «Довіра» здійснюється відповідно до наказу МОЗ України від 25.02.2008 № 102 «Про функціонування кабінетів «Довіра»». Найбільша частина кабінетів анонімного безкоштовного обстеження на ВІЛ-інфекцію функціонує як самостійні структурні підрозділи центральних районних, міських лікарень та інших закладів охорони здоров'я.

Функціонування кабінетів «Довіра» здійснюється відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 25.02.2008 № 102 «Про функціонування кабінетів «Довіра». Найбільша частина кабінетів анонімного безкоштовного обстеження на ВІЛ-інфекцію функціонують як самостійні структурні підрозділи центральних районних, міських лікарень та інших ЗОЗ – 22; на базі КІЗ амбулаторно-поліклінічних відділень центральних районних та міських лікарень – 7.

До кабінетів «Довіра» звернулося 34172 особи, обстежено на ВІЛ-інфекцію 32340 осіб, з них анонімно – 1028 (3,2%). Виявлено з антитілами на ВІЛ-інфекцію 572 особи (1,8%). В порівнянні з минулим роком кількість осіб, які звернулись до кабінетів «Довіра», збільшилась на 6543 звернень (у 2016р. звернулось 27629 осіб). Виявляємість ВІЛ у звітному році зменшилась і склала 1,8% при минулорічній – 3%. **(таблиця 28).**

По дерматовенерологічній службі протягом 2017 року отримали дотестове консультування – 97,4% (11201) пацієнтів, дали усвідомлену згоду – 86,8% (9719). Пройшли тестування на ВІЛ – 99,9% (9718). Післятестове консультування отримали 98,4% (9562), виявлено з антитілами 46 осіб.

По наркологічній службі протягом 2017 року отримали дотестове консультування 96,9% (4386) пацієнтів, дали усвідомлену згоду 86,5% (3795). Пройшли тестування на ВІЛ – 83% (3150). Післятестове консультування отримали 98,6% (3107), виявлено з антитілами 16 осіб.

По фтизіатричній службі протягом 2017 року отримали дотестове консультування 99,5% (1906) пацієнтів, дали усвідомлену згоду 99,7% (1901). Пройшли тестування на ВІЛ 99,3% (1888) пацієнтів. Післятестове консультування отримали 99% (1869), виявлено з антитілами 58 осіб.

Показник дворазового обстеження вагітних на ВІЛ-інфекцію на рівні минулого року і складає в області 99,73% (2015–99,7%), в районах області–100%(2015–99,98%), в м. Харкові – 99,53% (2015 – 99,5%).

Співпраця НУО з ЗОЗ та ОЦПБС

З метою залучення уразливих груп населення (СІН, ОСБ, ЧСЧ, ув'язнених) до цільових заходів і програм профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу та хвороб, що передаються статевим шляхом, КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом суміжно з Харківськими міськими благодійними фондами «Благо», «Надія Є», благодійною організацією «Благодійний фонд «Парус» та благодійною організацією «Мережа 100 відсотків життя» м. Харків» продовжується робота з надання консультаційних послуг, проведення мотиваційного консультування перед тестуванням осіб з числа груп ризику.

Протягом 12 місяців 2017 року охоплено комплексними профілактичними послугами 13 826 споживачів ін'єкційних наркотиків, 2 542 чоловік, які мають секс з чоловіками та 3 695 осіб, які надають сексуальні послуги за винагороду.

Силами громадських та неурядових організацій (Благодійна організація «Мережа 100 відсотків життя» м. Харків», Харківський міський благодійний фонд «Благо» та Благодійна організація «Благодійний фонд Парус») по групах ризику протягом звітного періоду 2017 року обстежено всього 14 415 осіб (серед них: 3 014 – особи які надають сексуальні послуги за винагороду, 8 853 – споживачі ін'єкційних наркотиків, 1 725 – чоловіки, які мають секс з чоловіками).

Кількість позитивних результатів експрес-тестів на ВІЛ, які проводилися за 12 місяців 2017 року у рамках проектів, які виконували громадські та благодійні організації, з профілактики інфікування ВІЛ серед представників груп підвищеного ризику – 233, з них 249 осіб звернулось до закладів охорони здоров'я, у 198 осіб було підтверджено наявність антитіл до ВІЛ, під медичний нагляд було взято 205 особи та 178 осіб розпочали антиретровірусну терапію.

Протягом 12 місяців 2017 року в установах виконання покарань Північно-Східного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції ув'язненим особам, громадськими та благодійними організаціями, надано комплексних профілактичних послуг, рекомендованих міжнародними організаціями, з урахуванням кращого світового досвіду – 6 159 особам.

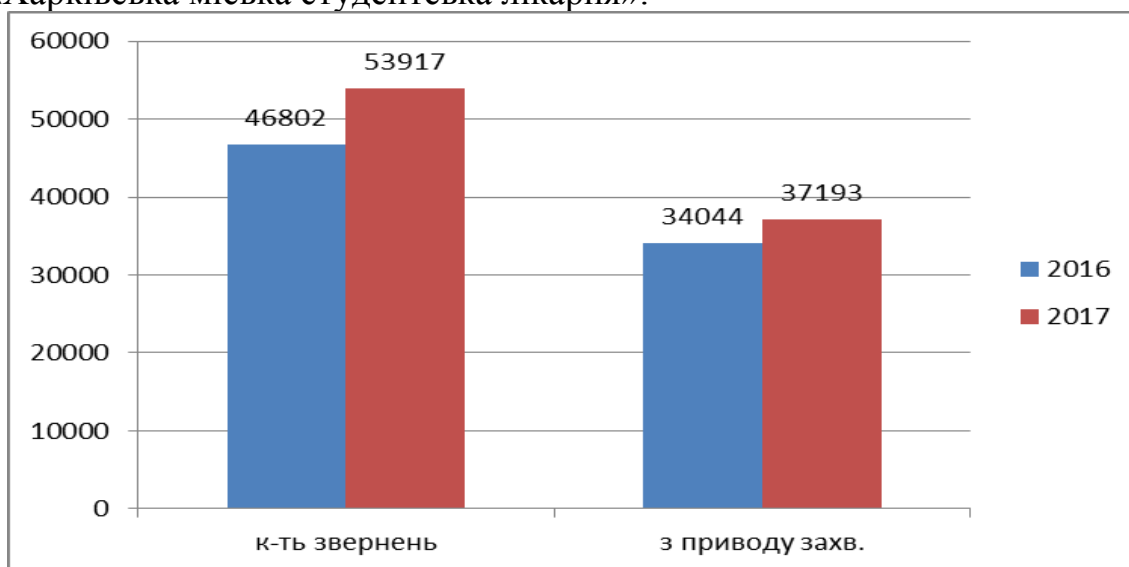
Харківським обласним відділенням Всеукраїнської благодійної організації «Всеукраїнська Мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД», за 12 місяців 2017 року профілактичними послугами охоплено 3 492 особи по установах виконання покарань Північно-Східного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції ув'язненим особам.

В Харківській області забезпечено функціонування спеціалізованого автотранспорту «Мобільна амбулаторія» на базі автомобіля IVECO Daily 35C 15VN та спеціалізованого автомобіля «Мобільна гінекологічна клініка» на базі автобуса «Богдан» А06900. Це дає можливість проводити консультування і тестування на ВІЛ-інфекцію, вірусні гепатити «В» та «С», інфекції, які передаються статевим шляхом як у м. Харків так і у віддалених районах області. Мобільними амбулаторіями за 2017 рік здійснено 399 виїздів, охоплено профілактичними послугами 6615 осіб з груп ризику.

Розділ 3. Надання медичної допомоги людям, які живуть з ВІЛ

За звітний період робота амбулаторно-поліклінічного відділення була направлена на здійснення медичної допомоги ВІЛ-інфікованим та хворим на СНІД, організаційно-методичну та консультативну допомогу лікувально-профілактичним закладам міста та області, профілактику розповсюдження ВІЛ-інфекції серед молоді, медичних працівників, профілактику вертикальної трансмісії ВІЛ-інфекції від матері до дитини, санітарно-просвітницьку роботу серед населення, у тому числі груп підвищеного ризику щодо інфікування ВІЛ.

В структуру поліклінічного відділення входять 2 кабінети «Довіра»: на базі КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом та на базі КЗОЗ «Харківська міська студентська лікарня».



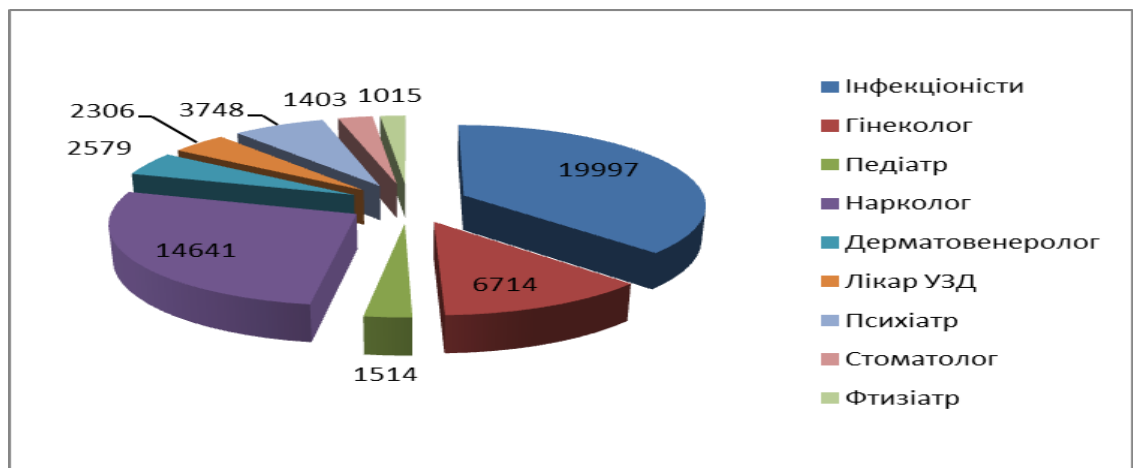
Кількість звернень до лікарів амбулаторно-поліклінічного відділення за 2017 рік склала 53917, з них 5700 від дітей, що в 1,2 рази більше показника минулого року (2016 рік - 46802, з них 3178 від дітей). Кількість звернень з приводу захворювань також збільшилась в 1,1 рази порівняно з показником минулого року (2017 рік – 37193; 2016 рік – 34044).

Найбільша кількість звернень відмічається до лікарів інфекціоністів – 14430 (36,7%), нарколога – 10316 (26,2%), гінекологів – 4958 (12,6%) та до психіатра – 3052 (7,8%).

Для надання терапевтичної стоматологічної допомоги ВІЛ-інфікованим та хворим на СНІД працює стоматологічний кабінет. За звітний період консультативна та лікувальна стоматологічна допомога надана 1403 особам, що в 1,1 рази більше показника минулого року (1355 осіб). **(таблиця 4).**

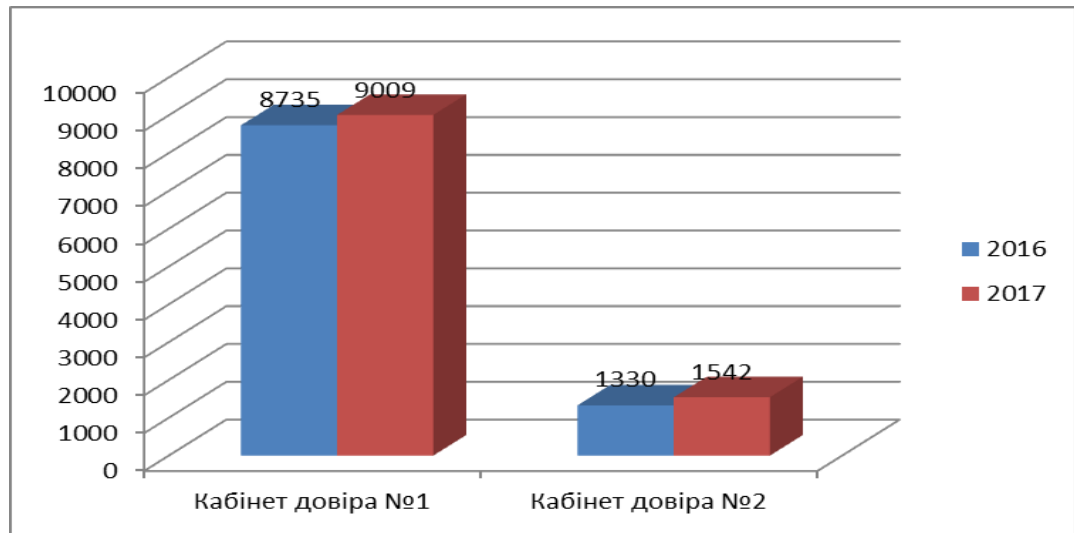
Таблиця № 4 «Структура звернень до поліклінічного відділення за 2017 р».

Найменування посади	Кількість відвідувань лікарів, включаючи профілакт. - усього	з них сілських жителів	в т.ч дітей 0-17р.	З них з приводу захворювань		Кількість відвідув. лікарями вдома- усього
				Дорослими	Дітьми до 17 років включно	
Інфекціоністи	19997	5789	4149	13942	4145	0
В т.ч. дитячий інфекціоніст	4149	701	4149	0	4145	0
Гінеколог	6714	631	294	774	46	0
В т.ч. дитячий гінеколог	536	536	294	0	46	0
Педіатр	1514	366	1244	0	758	0
Нарколог	14641	0	0	14641	0	0
Дерматовенеролог	2579	416	13	329	8	0
Лікар УЗД	2306	925	0	979	0	0
Психіатр	3748	1679	0	387	0	0
Стоматолог	1403	172	0	256	0	0
Фтизіатр	1015	40	0	928	0	0
Усього	53917	10018	5700	32236	4957	0



В Центрі функціонує кабінет функціональної діагностики, де протягом 2017 року проведено 2 512 УЗ-досліджень.

З метою забезпечення безперешкодного доступу населення міста та області до добровільного безкоштовного обстеження на ВІЛ-інфекцію при поліклінічному відділенні КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом працює 2 кабінета «Довіра».



Кількість звернень до кабінетів анонімного обстеження склала 10551, що майже на рівні показника минулого року (10065). Обстежено 10551 особу (100%), виявлено інфікованих 486 осіб (4,6%). *(таблиця 5).*

Таблиця № 5 «Кількість виявлених ВІЛ-інфікованих кабінетами анонімного обстеження»

Кабінети Довіри	Звернулось	Обстежено	З них анонімно	Виявлено ІФА + за 2017 рік
№1 ОЦПБС	9009	9009	706	483
№2 міська студ. лікарня	1542	1542	98	3
Всього	10551	10551	804	486

ВІЛ-інфіковані та хворі на СНІД при зверненні в поліклінічне відділення КЗОЗ ОЦПБС отримують безкоштовне амбулаторне лікування. При необхідності, хворі направляються на стаціонарне лікування до лікувально-профілактичних закладів міста та області згідно з наказом управління охорони здоров'я від 25.02.2009 № 124 «Про удосконалення лікування хворих на ВІЛ-інфекцію та СНІД в області» та наказом ДОЗ ХОДА від 17.12.2015 № 623.

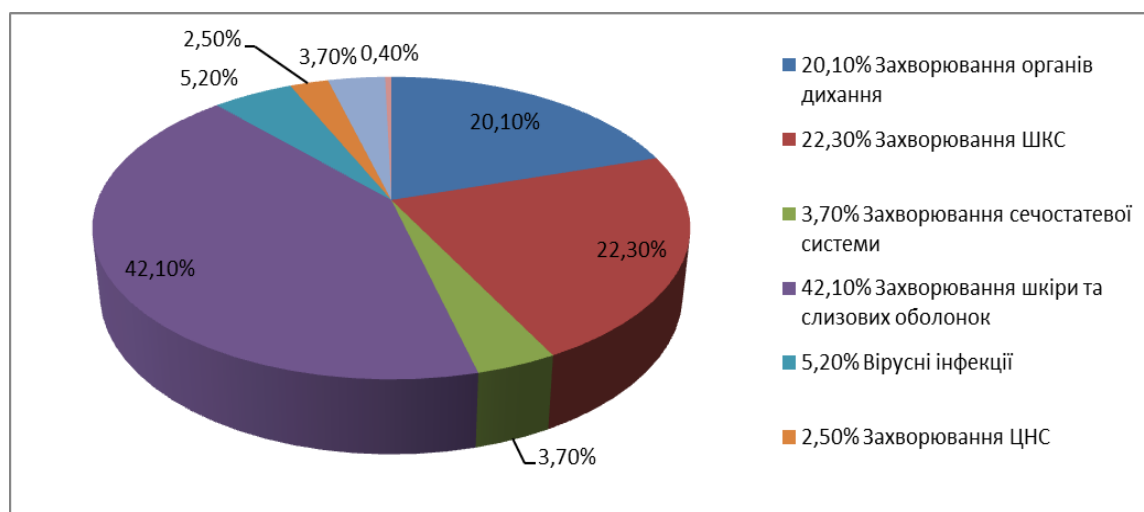
За звітний період амбулаторно в КЗОЗ ОЦПБС проліковано 10538 випадків опортуністичних інфекцій та супутніх хвороб у ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД (4102 – мешканців області, 6436 – міста), що майже на рівні показника 2016 року (10739 випадків). *(таблиця 6).*

**Таблиця № 6 «Розподіл випадків амбулаторного лікування
ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД»**

Назва хвороби	К-ть випадків лікування	%
Захворювання органів дихання, в т.ч.	2112	20,1%
Пневмонії, плеврити	310	
Хронічні захворювання верхніх дихальних шляхів	133	
Профілактика пневмоцистної пневмонії	1055	
<i>В т.ч. діти</i>	922	
Гострий та хронічний бронхіт в стадії загострення	614	
Захворювання ШКС, в т.ч.	2348	22,3%
Розлади ШКТ (діарея)	5	
Хронічний гастрит в стадії загострення	56	
Виразкова хвороба шлунку та 12-палої кишки	5	
Цироз печінки, загострення вірусних гепатитів В, С	2138	
Панкреатит	75	
Холецистит	69	
Захворювання сечостатевої системи, в т.ч.	390	3,7%
Патологія шийки матки	13	
Хронічний аднексит в стадії загострення	5	
Гардренелльоз	7	
ЗПСШ	9	
Кольпіт, вульвовагініт	89	
Хронічний пієлонефрит	264	
Альгодисмінорея	3	
Захворювання шкіри та слизових оболонок, в т.ч.	4440	42,1%
Кандидоз	4160	
нейродерміт	1	
Фурункульоз	5	
Себорейний дерматит	76	
Алергічний дерматит	49	
Вітіліго	-	
Контагіозний моллюск	3	
Псоріаз	2	
Трофічні виразки	19	
Екзема	11	
Стрептодермія	27	
Мікози	31	
Алопеція	1	

Вугрова хвороба	13	
Вірусні бородавки	16	
Вірусні інфекції, в т.ч.	547	5,2%
ЦМВ-інфекція	16	
ГРВІ	141	
<i>В т.ч. діти</i>	-	
Герпесвірусна інфекція	303	
Токсоплазмоз	87	
Захворювання ЦНС, в т.ч.	265	2,5%
Енцефаліти	197	
Енцефалопатії	41	
Неврологічні порушення	8	
Верето-судинна дистонія	18	
Криптококковий менінгіт	1	
Захворювання ССС	389	3,7%
Анемія	186	
Флебїт	181	
Гіпертонічна хвороба	22	
Інші захворювання, в т.ч.	47	0,4%
Гострий лімфаденїт	4	
Патологія кісткової системи	18	
Саркома Капоші	18	
Системний червоний вовчак	1	
Лімфома	6	
УСЬОГО	10538	100%

Найбільша кількість хворих, що проліковані амбулаторно страждали на хвороби шкіри та слизових оболонок (42,1%), захворювання органів дихання (20,1%) та захворювання органів травлення (22,3%).



Стационарна допомога надавалась в КЗОЗ «Харківська обласна клінічна лікарня», КЗОЗ «Харківська обласна клінічна інфекційна лікарня», КЗОЗ «Харківський обласний протитуберкульозний диспансер №1» та в інших ЗОЗ міста Харків та області.

Фахівцями амбулаторно-поліклінічного відділення надавалась консультативна допомога ВІЛ-інфікованим, які знаходились на стаціонарному лікуванні в інших лікувально-профілактичних закладах. Всього за 2017 рік здійснено 196 виїздів, проконсультовано 298 осіб.

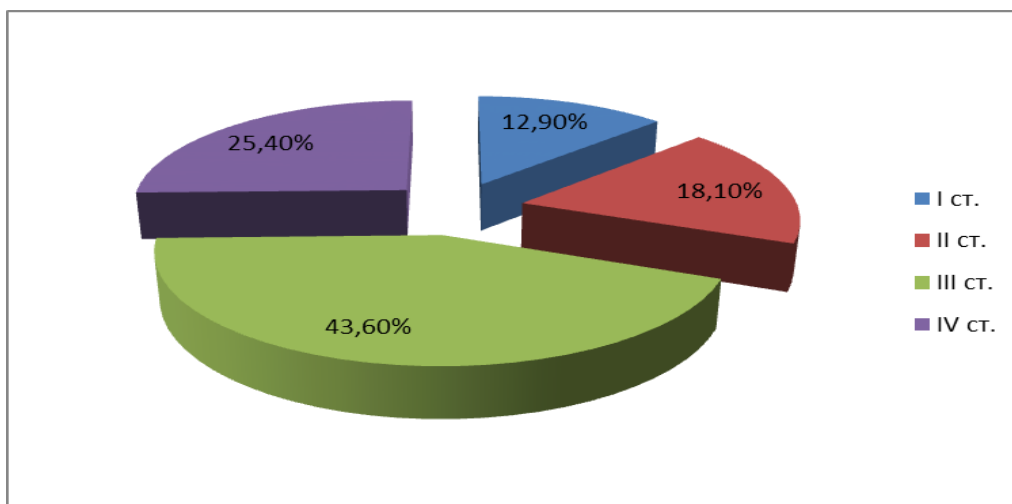
Проводиться робота з Північно-Східним міжрегіональним управлінням з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції. З метою надання організаційно – методичної допомоги з питань ВІЛ-інфекції здійснено 9 виїздів в установи виконання кримінальних покарань, проконсультовано 29 осіб.

Станом на 01.01.2018 безпосередньо в КЗОЗ Обласному центрі профілактики і боротьби зі СНІДом під медичним наглядом знаходилось 3305 ВІЛ-інфікованих осіб, в т.ч. 307 ВІЛ-інфікованих осіб, що були переміщені з зони АТО та були тимчасово взяті під медичний нагляд. З них 3079 дорослих та 226 дітей. **(таблиця 7, 8).**

Таблиця № 7 «Розподіл “Д” групи ВІЛ-інфікованих/СНІД хворих відповідно до категорій спостереження (дорослі)»

Категорії спостереження	2017 р	
	Абс.	%
I	398	12,9
II	557	18,1
III	1343	43,6
IV	781	25,4
Усього	3079	100

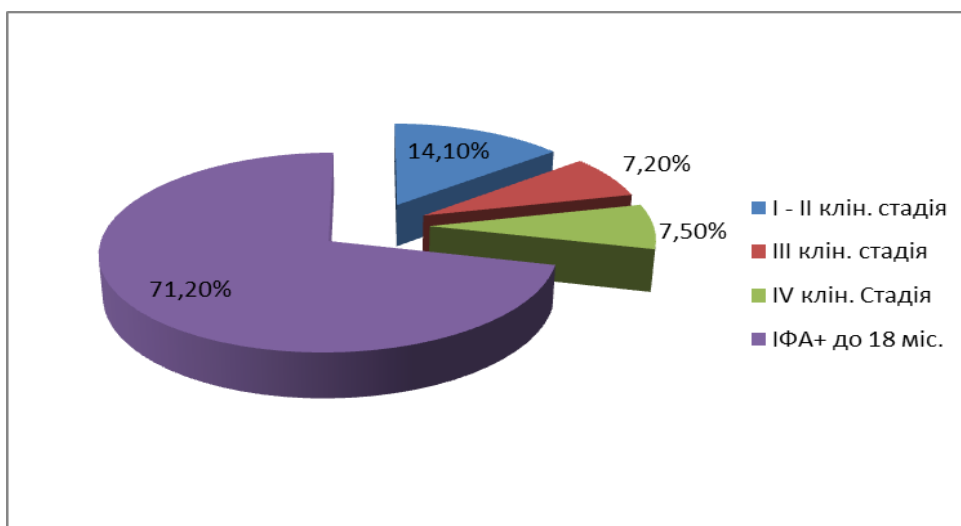
Найбільша диспансерна група – пацієнти з III клінічною стадією захворювання – 1343 особи (43,6%), пацієнти з IV клінічною стадією – 781 особа (25,4%).



Розподіл “Д” групи ВІЛ-інфікованих/СНІД хворих відповідно до категорій спостереження (діти)

Категорії спостереження	2017 р	
	Абс.	Абс.
I - II	32	14,1
III	16	7,2
IV	17	7,5
ІФА + до 18 місяців	161	71,2
Усього	226	100%

Найбільша диспансерна група – діти віком до 18 місяців 161 дитина (71,2%), у яких ВІЛ-статус не підтверджений.



Для інфікованих та позитивних дітей, від яких відмовились батьки в обласному будинку дитини «Зелений гай» працює спеціалізована група, де на сьогодні перебуває 5 дітей віком до 18 місяців, у яких ВІЛ-статус не підтверджений. Та 2 дітей з підтвердженим ВІЛ-статусом.

На сьогодні в області зареєстровано 781 особу з ко-інфекцією ВІЛ/вірусні гепатити, що становить 20,3% від загальної диспансерної групи. З них: 619 осіб з вірусним гепатитом С, 33 особи – з вірусним гепатитом В та 129 осіб з вірусними гепатитами В, С.

З червня 2015 року МБФ «Альянс громадського здоров'я» розпочав впровадження проекту «Розширення доступу до ефективного лікування вірусного гепатиту С через моделі лікування на рівні громад для уразливих груп населення в умовах обмежених ресурсів України» із застосуванням препарату прямої противірусної дії – «Софосбувір».

У березні 2017 КЗОЗ Обласним центром профілактики і боротьби зі СНІДом було отримано препарати «Лівел» (рібавирин) та «Совалді» (софосбувір) для лікування нових 26 пацієнтів.

За 2017 рік за кошти Державного бюджету пройшли повний (12 тижнів) курс лікування 2 пацієнти за схемою: софосбувір + пегільований інтерферон + рибавірин.

У обох отримано негативний результат ПЛР РНК HCV після завершення курсу лікування.

Усього у 2017 році завершили лікування за кошти Державного бюджету 5 пацієнтів (початок у 2016 році). В усіх отримано негативний результат ПЛР РНК HCV.

У листопаді 2017 року розпочали лікування за кошти Державного бюджету 2 пацієнти за схемою : софосбувір + пегільований інтерферон + рибавірин. Курс 12 тижнів.

Протягом 2017 року за кошти МБФ «Міжнародний Альянс громадського здоров'я» отримували лікування із застосуванням препаратів прямої противірусної дії – софосбувір, софосбувір+ледіпасвір (Харвоні) 27 пацієнтів. З них:

- 20 пацієнтів отримували лікування препаратом Харвоні (курс 12 тижнів);
- 4 пацієнти отримували софосбувір + пегільований інтерферон + рибавірин (курс 12 тижнів).
- 3 пацієнти отримували софосбувір + рибавірин (курс 12 тижнів та 24 тижні).

Усі пацієнти завершили курс терапії. З них:

- у 26 отримано негативний результат ПЛР РНК ВГС через 12 тижнів після завершення курсу лікування (стійка вірусологічна відповідь);

- у 1 пацієнта рецидив захворювання через 12 тижнів після завершення курсу терапії.

У грудні 2017 року за кошти МБФ «Міжнародний Альянс громадського здоров'я» розпочали лікування 35 пацієнтів препаратом Харвоні (софосбувір+ледіпасвір). Курс лікування 12 тижнів. Завершення курсу - у березні 2018 року.

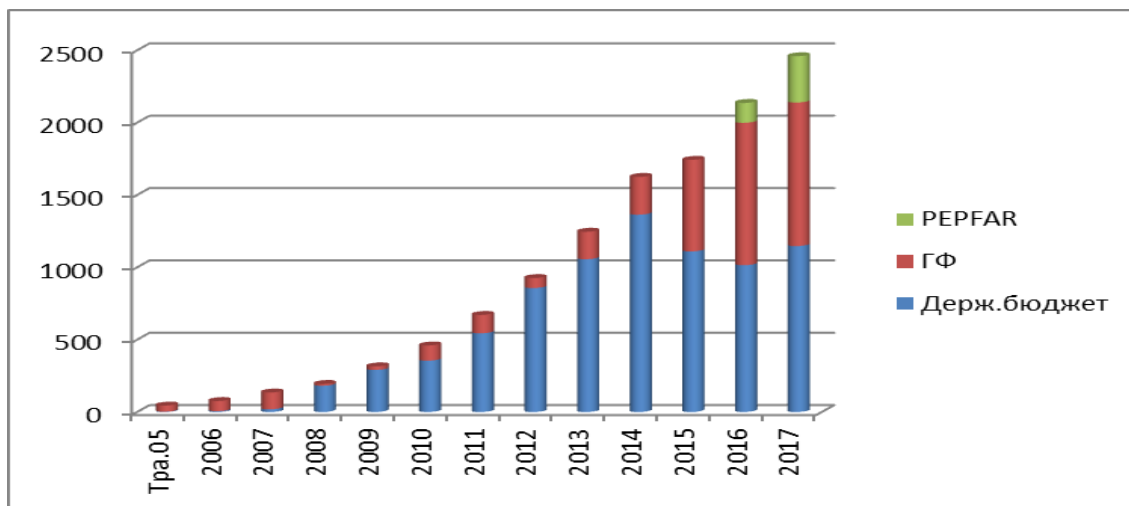
Впровадження антиретровірусної терапії в області розпочалося з травня 2005 року. Станом на 01.01.2018 року АРТ 2459 хворих на ВІЛ-інфекцію та СНІД (2398 – дорослих та 61 дитина), в т.ч. 992 хворих отримують лікування препаратами, закупленими за кошти Глобального фонду боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією (10 раунд) та 320 – за кошти PEPFAR. **(таблиця 9,10).**

Таблиця № 9 «Розподіл “Д” групи ВІЛ-інфікованих/СНІД хворих (дорослих) відповідно до категорій спостереження, які отримують АРТ»

Категорії спостереження	2016 р.	
	Абс.	%
I	35	1,4
II	275	11,5
III	1307	54,5
IV	781	32,6
Усього	2398	100

Таблиця № 10 «Розподіл “Д” групи ВІЛ-інфікованих/СНІД хворих (діти) відповідно до категорій спостереження, які отримують АРТ»

Категорії спостереження	2016 р.	
	Абс.	%
I	-	-
II	28	45,9
III	16	26,2
IV	17	27,1
Усього	61	100



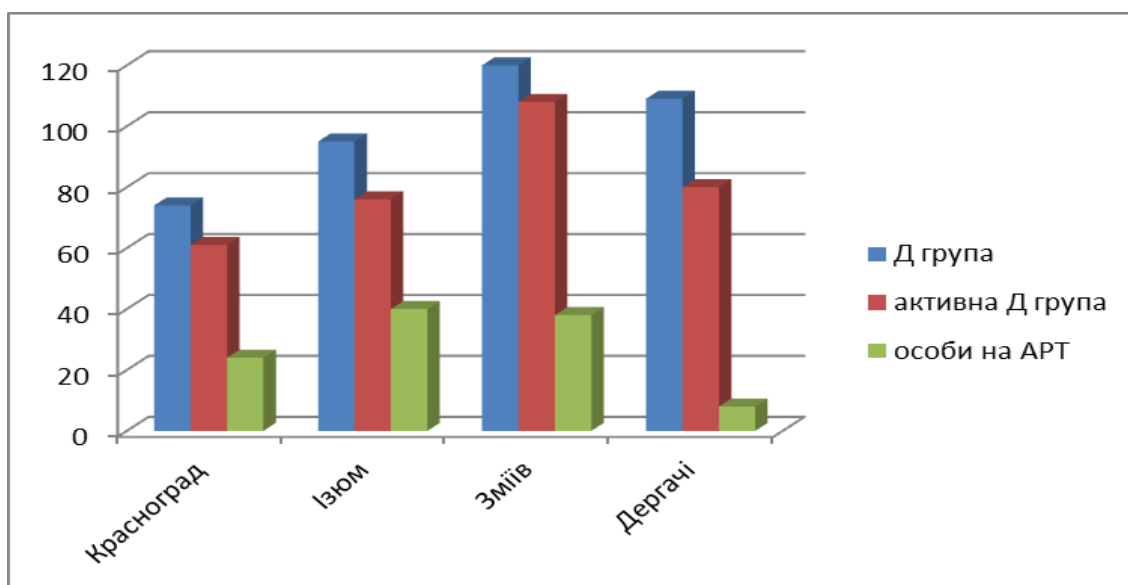
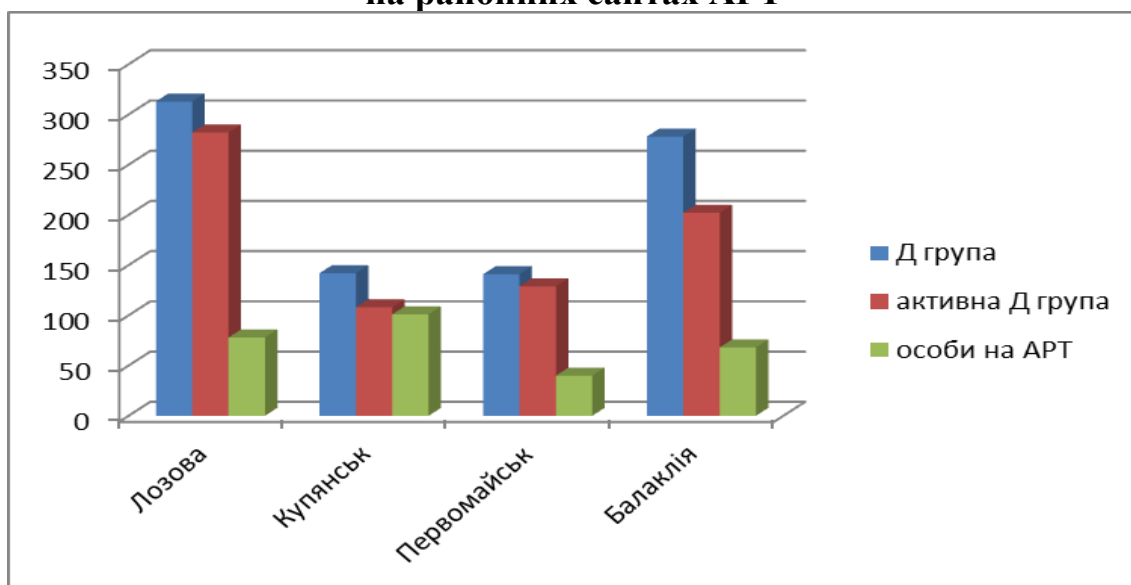
На сьогодні відкрито та функціонує 10 сайтів видачі АРТ препаратів в Лозівському, Первомайському, Балаклійському, Красноградському, Дергачівському, Зміївському, Ізюмському та Куп'янському районах області та на базі КЗОЗ «Обласний протитуберкульозний диспансер №1» та КЗОЗ «Обласна туберкульозна лікарня №1». (таблиця 11).

Таблиця № 11 «Розподіл хворих, що отримують АРТ станом на 01.01.2018 р.»

№ п/п	Найменування закладу охорони здоров'я	Кількість осіб під медичним наглядом	Кількість осіб під активним медичним наглядом	Кількість осіб, які отримують АРТ
1	КЗОЗ Обласний центр профілактики та боротьби зі СНІДом	2570	2141	2052
2	КЗОЗ "Первомайська центральна районна лікарня"	141	129	40
3	КЗОЗ "Куп'янська центральна міська лікарня"	142	108	101
4	КЗОЗ "Лозівське територіальне медичне об'єднання"	313	282	78
5	КЗОЗ "Обласний протитуберкульозний диспансер №1"	0	0	9
6	КЗОЗ "Балаклійська клінічна центральна районна лікарня"	278	202	68
7	КЗОЗ "Обласна туберкульозна лікарня №1"	0	0	1
8	Красноградська центральна районна лікарня	74	61	24

9	КЗОЗ РТМО "Дергачівська центральна районна лікарня"	109	80	8
10	КЗОЗ "Зміївська центральна районна лікарня"	120	108	38
11	Ізюмська центральна міська лікарня	95	76	40
	Всього	3842	3187	2459

**Охоплення АРТ від загальної кількості хворих
на ВІЛ-інфекцію/СНІД, що перебувають під медичним наглядом
на районних сайтах АРТ**



Безпосереднє проведення АРТ здійснюють 14 мультідисциплінарних команд (13 бригад працюють з дорослими пацієнтами і 1 – з дітьми та їх батьками).

Відсоток утримання пацієнтів на АРТ у 2017 році склав 85,88%, 14,12% хворих вибули з програми лікування, в т.ч. 8,3% хворих відмовилися від прийому препаратів з немедичних причин у зв'язку з низьким рівнем прихильності до терапії.

З метою лабораторного моніторингу ефективності антиретровірусної терапії пацієнтам проводяться імунологічні та вірусологічні дослідження.

Визначення вірусного навантаження у пацієнтів, які отримували АРТ більше 6 місяців та у ВІЛ-інфікованих вагітних проводилося на базі ПЛР-відділу КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом. З числа осіб, що отримують антиретровірусну терапію більше 6 місяців, обстежено 1330 ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД, з них у 123 осіб вірусне навантаження було > 1000 РНК-копій/мл (неефективність АРТ склала 9,2%). Усім пацієнтам проведено заміну схем лікування.

Станом на 01.01.2018 року АРТ отримують 94 хворих з активними формами ВІЛ-асоційованого туберкульозу. Пацієнти отримують лікування на базі КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом та у протитуберкульозних стаціонарах. АРТ у даної групи пацієнтів ускладнюється гепатотоксичною дією препаратів, розвитком вторинної анемії, токсичної нейропатії, побічними діями, викликаними взаємодією протитуберкульозних та антиретровірусних препаратів.

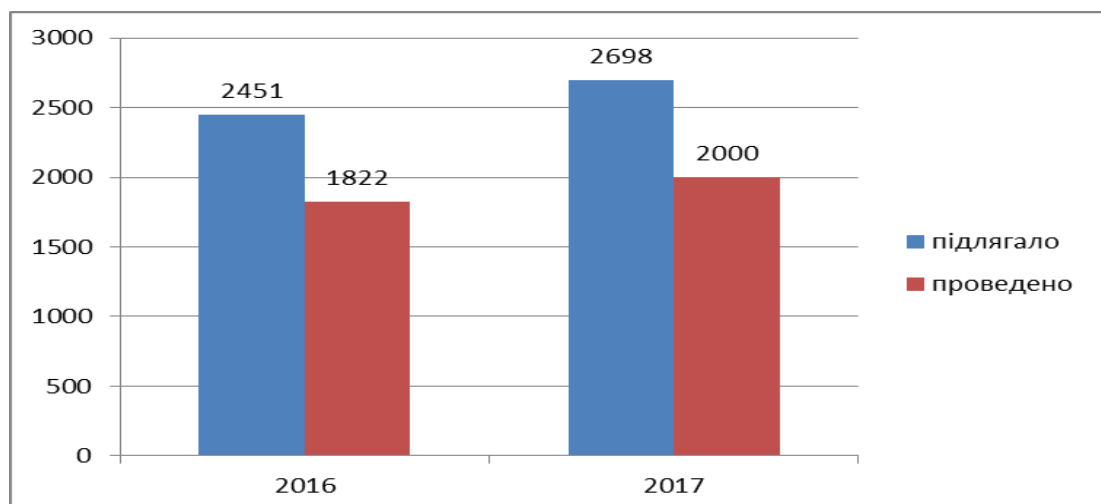
Станом на 01.01.2018 року під медичним спостереженням в амбулаторно-поліклінічному відділенні та на сайтах АРТ в районах області перебуває 123 хворих з активними формами ВІЛ-асоційованого туберкульозу. За 12 місяців 2017 року померло 44 хворих з ВІЛ-асоційованим туберкульозом.

З метою своєчасного виявлення туберкульозу у хворих на ВІЛ-інфекцію/СНІД в області проводиться туберкулінодіagnostика та рентгенофлюорографічне обстеження.

Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 31.12.2014 № 1039 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при ко-інфекції (туберкульоз/ВІЛ-інфекція/СНІД)» туберкулінодіagnostика не є обов'язковим методом обстеження диспансерної групи.

Туберкулінодіagnostику проводять в КЗОЗ Обласному центрі профілактики і боротьби зі СНІДом, загальнолікарняній мережі та протитуберкульозних диспансерах. Вибір закладу проводиться з урахуванням місця проживання пацієнта та його згоди відвідувати протитуберкульозний диспансер або поліклініку загальнолікарняної мережі з огляду на конфіденційність ВІЛ-статусу. За 2017 рік проведено діагностику зазначеним методом пройшло 188 пацієнтів. **(таблиця 12).**

Показник охоплення рентгенофлюорографічним обстеженням підлягаючого контингенту майже на рівні показника 2016 року і становить 74,1% (2016 – 74,3%).



Таблиця № 12 «Обстеження на ТБ серед ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД в Харківській області за 2016 рік»

Обстеження на туберкульоз серед ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД в Харківській області за 2017						
№ з/п	Район	Рентгенофлюорографічне обстеження			Р-я Манту	Проведена хіміопрофілактика
		План	Обстежено	%	Обстежено	
1	Балаклійський	170	146	85,9%	72	3
2	Барвенківський	28	25	89,3%	0	4
3	Близнюківський	39	33	84,6%	0	1
4	Богодухівський	32	31	96,9%	0	6
5	Борівський	10	9	90,0%	0	3
6	Валківський	31	24	77,4%	0	1
7	Великобурлуцький	20	9	45,0%	3	
8	Вовчанський	20	14	70,0%	0	6
9	Дворічанський	26	26	100,0%	0	2
10	Дергачівський	68	66	97,1%	0	8
11	Зачепилівський	10	10	100,0%	5	
12	Зміївський	88	84	95,5%	76	8
13	Золочівський	20	20	100,0%	5	13
14	Ізюмський	78	55	70,5%	0	10
15	Кегичівський	10	8	80,0%	0	
16	Коломацький	3	3	100,0%	0	1
17	Красноградський	50	41	82,0%	0	9
18	Краснокутський	11	8	72,7%	8	
19	Куп'янський	140	117	83,6%	0	38
20	Лозівський	283	193	68,2%	0	21
21	Нововодолазький	25	25	100,0%	0	5
22	Первомайський	104	51	49,0%	3	13
23	Печенізький	11	11	100,0%	0	1
24	Сахновщинський	9	9	100,0%	4	1
25	Харківський	127	90	70,9%	0	12
26	Чугуївський	56	56	100,0%	10	11
27	Шевченківський	7	7	100,0%	2	1
28	м. Люботин	19	12	63,2%	0	2
Всього по районах		1495	1183	79,1%	188	180
1	Шевченківський	86	67	77,9%	0	18
2	Київський	101	73	72,3%	0	22
50	Слобожанський	120	81	67,5%	0	11
4	Холодногірський	111	111	100,0%	0	12
5	Московський	332	195	58,7%	0	33
6	Новобаварський	76	56	73,7%	0	9
7	Індустріальний	144	141	97,9%	0	27
8	Немишлянський	161	69	42,9%	0	20
9	Основ'янський	72	24	33,3%	0	13
м. Харків		1203	817	67,9%	0	165
Усього по області		2698	2000	74,1%	188	345

Хворі на ВІЛ-інфекцію/СНІД з активною формою туберкульозу направляються на лікування у протитуберкульозні заклади за місцем проживання.

Лікарем-фтизіатром Центру протягом звітного періоду 345 хворим в умовах Центру призначена медикаментозна туберкулостатична профілактика.

За 12 місяців 2017 року проведено наступні дослідження: аналізів мокротиння на МБТ – 32 (ПЛР - 23), 9 аналізів проведено хворим, які перебували на лікуванні (моніторинг) також досліджено матеріал з позалегенових джерел – 4 (ПЛР – 4).

5 хворим проведено амбулаторне контрольоване лікування туберкульозу в КЗОЗ Обласному центрі профілактики і боротьби зі СНІДом.

Велика увага приділяється здійсненню паліативної та ХОСПІСної допомоги. З цією метою відкрито відділення для надання допомоги ВІЛ-інфікованим та хворим на СНІД на 10 ліжок на базі КЗОЗ «Обласний центр паліативної медицини «ХОСПІС» та спеціалізовану хоспісну палату на 4 ліжка для ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД з ВІЛ-асоційованим туберкульозом на базі КЗОЗ «Обласний протитуберкульозний диспансер №3». На сьогодні стаціонарну хоспісну допомогу отримує 1 ВІЛ-інфікована хвора.

Діяльність денного стаціонару

Денний стаціонар розрахований на 5 ліжок, де за 2017 рік проліковано 173 хворих (2016 рік – 139 хворих), проведено 2442 ліжко-дня (2016 рік - 2233), середній ліжко-день склав 14,1 (2016 рік – 16,1).

Показники діяльності ліжок денного стаціонару за 2017 рік

Забезпеченість на 10тис. населення	Проліковано хворих		Проліковано на 10тис. населення		План л/днів	Проведено л/днів		Середній термін лікування		Обіг ліжка		Зайнятість	
	2016	2017	2016	2017		2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
0,01	139	173	0,52	0,6	1490	2233	2442	16,1	14,1	27,8	34,6	446,6	488,4

Серед пролікованих в денному стаціонарі 75,1% (130 осіб) становлять мешканці м.Харкова, 24,9% (43 особи) - мешканці районів області. Усі хворі отримали симптоматичне лікування препаратами, закупленими за рахунок Державного, обласного бюджетів та коштів отриманих в якості гуманітарної допомоги.



За нозологічними формами проліковані у денному стаціонарі розподілились наступним чином: *(таблиця 13)*.

Таблиця № 13 «Розподіл пролікованих у денному стаціонарі за нозологією»

Назва нозологічної одиниці	К-ть випадків лікування	%
Захворювання шкіри (фурункульоз, дерматит)	8	4,3
Анемії	8	4,3
Пневмонії	8	4,3
Гепатит В С	150	80,6
Неврологічні порушення	8	4,3
Гінекологічні захворювання	4	2,2
Усього	186	100

В структурі пролікованих превають особи 30-40 років (52,0%). *(таблиця 14)*.

Таблиця № 14 «Розподіл пролікованих у денному стаціонарі за віком»

Вік	Кількість осіб	%
0-18 років	-	-
18-20 років	-	-
20-29 років	5	3,0
30-40 років	90	52,0
40-50 років	74	43,0
50-60 років і старше	4	2,0
Усього	96	100

Усі хворі виписані з покращенням стану здоров'я.

Розділ 4. Про стан впровадження ЗПТ, включаючи заклади ДПтСУ

Станом на 01.01.2017 р. у програмах ЗПТ беруть участь 327 СІН (275 – чоловіки, 52 – жінки), з яких на базах КЗОЗ «Обласний наркологічний диспансер» – 171 особа, ОЦПБС – 85 осіб, КЗ «Куп'янська міська лікарня» – 24 особи, КЗОЗ «Лозівське територіальне медичне об'єднання» – 10 осіб, КЗОЗ БРР «Балаклійська центральна клінічна районна лікарня» – 8 осіб, КЗОЗ «Чугуївська центральна районна лікарня» – 9 осіб; КЗОЗ «Обласний протитуберкульозний диспансер №1» – 0 осіб; КЗОЗ «Обласна туберкульозна лікарня №1» – 5 осіб, КЗОЗ «Зміївська центральна районна лікарня» – 5 осіб, КЗОЗ РТМО «Дергачівська центральна районна лікарня» – 10 осіб. В тому числі 92 ВІЛ-інфікованих, 29 осіб інфіковані ВГВ, 166 осіб інфіковані ВГС, 21 особа хворіє на ТБ, 66 осіб отримують ЗПТ і АРТ, 1 особа готується. В умовах «стаціонар

на дому» беруть участь 35 СІН, амбулаторна видача АРТ – 69 особи, за рецептами (за власні кошти) отримують препарати 9 осіб.

Станом на 01.01.2018 замісну підтримувальну терапію на базі КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом отримують 85 пацієнтів, в т.ч. 81 особа препаратом Метадону гідрохлорид та 4 особи препаратом Бупренорфіну гідрохлорид. З них: 61 чоловік, 24 жінки; 58 пацієнтів ВІЛ-інфіковані, 79 пацієнтів - з діагнозом гепатит С та 9 – з гепатитом В; 46 - отримують замісну підтримувальну терапію і антиретровірусну терапію, 12 – отримали лікування вірусного гепатиту С.

Усі пацієнти до початку ЗПТ отримують консультацію нарколога та направляються в КЗОЗ «Обласний наркологічний диспансер», де в стаціонарних умовах встановлюється діагноз синдрому залежності від опіоїдів. Питання відносно призначення ЗПТ та початкової дози замісного препарату вирішується комісією спеціалістів КЗОЗ «Обласний наркологічний диспансер».

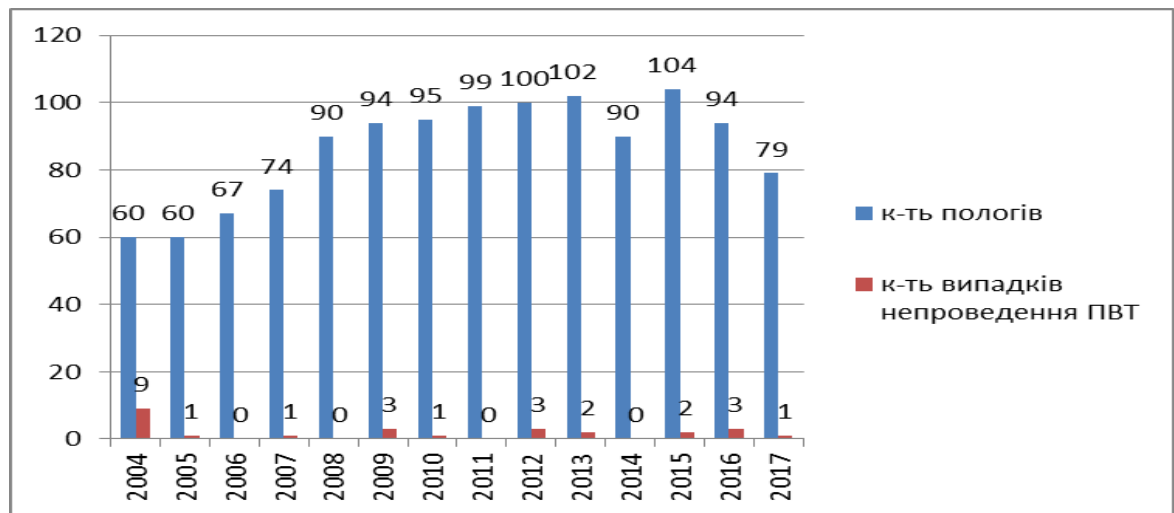
Для проведення психо-соціальних заходів для пацієнтів сайту ЗПТ здійснюється співпраця з неурядовими організаціями БО «Мережа 100 відсотків життя» м. Харків», БО «Благодійний фонд Парус».

Моніторинг стану пацієнтів здійснює мультидисциплінарна команда, в яку входять: лікар-інфекціоніст, лікар психіатр, лікар нарколог, соціальних працівник та медичні сестри. Корегування дози замісного препарату здійснюється комісією з доцільності призначення наркотичних засобів. Усі рішення комісії фіксуються протоколом засідання комісії, висновки додаються до амбулаторних карт пацієнтів. Встановлений графік роботи сайту, забезпечує роботу 365 днів на рік, включаючи вихідні та свята.

Розділ 5. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ-інфекції від матері до дитини

Особлива увага приділялася питанню профілактики вертикальної трансмісії ВІЛ від матері до дитини. Станом на 01.01.2017 на диспансерному обліку перебувало 33 ВІЛ-інфіковані вагітні. За 2017 рік на облік було взято 97 ВІЛ-інфікованих вагітних.

Протягом звітного періоду знято з обліку 98 жінок, в т.ч. закінчили вагітність пологами 80 жінок (народилось 79 дітей, 1 - мертвонароджений), що в 1,2 рази менше показника 2016 року (народилось 93 дитини). У 12 жінок вагітність була перервана абортom, 6 вагітних вибули з-під нагляду у зв'язку зі зміною місця проживання. З 80 пологів – 30 (37,5%) проведені методом кесарева розтину.



ВІЛ-інфіковані вагітні отримують профілактику вертикальної трансмісії ВІЛ-інфекції за рахунок препаратів, отриманих в централізованому порядку.

Наказом МОЗ України від 16.05.2016 № 449 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги "ППМД"» передбачено призначення профілактичного лікування з 24 тижнів вагітності.

За звітний період антиретровірусну терапію з 24 тижнів вагітності призначено 34 жінкам (42,5%), після 24 тижнів вагітності (у зв'язку з постановкою на облік у пізні терміни вагітності) – 13 жінкам (16,3%)

У 25 випадках (31,3%) вагітні знаходились на АРТ та у 8 випадках (9,9%) профілактика призначалася тільки дитині (вагітні у жіночу консультацію не зверталися і поступали в пологові відділення з не уточненим ВІЛ-статусом).

Підлягало профілактиці вертикальної трансмісії ВІЛ-інфекції 79 дітей, проведено профілактичне лікування 78 (98,7%) дитині, 1 дитині лікування не проведено у зв'язку з відмовою батьків.

Методом діатермокоагуляції проведено 34 процедури.

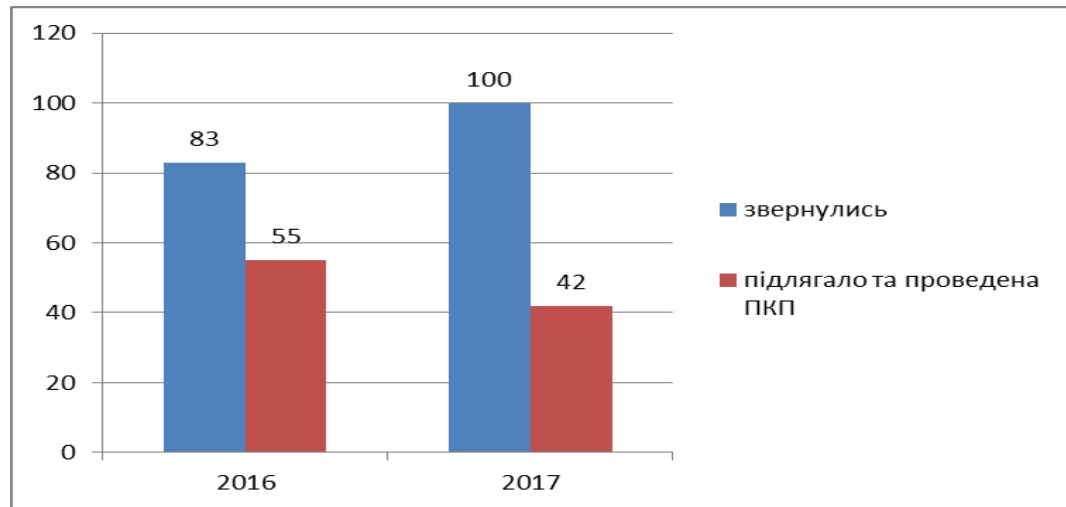
За 2017 рік за викликом через відділення екстреної медичної допомоги КЗОЗ «Харківська обласна клінічна лікарня – центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» здійснено 2 виїзди лікаря-педіатра КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом в райони області з метою надання допомоги дітям, народженим від ВІЛ-інфікованих жінок.

Проведення постконтактної профілактики

Одним з важливих напрямків роботи є проведення ПКП особам, що мали травми, пов'язані з ризиком інфікування ВІЛ-інфекцією. З цією метою в Центрі і у відділенні екстреної медичної допомоги КЗОЗ «Харківська обласна клінічна лікарня – центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» створено запас препаратів для екстреної хіміопротекції (наказ управління охорони здоров'я ХОДА від 17.11.2004 №904).

Для лікування застосовуються трьохкомпонентні схеми антиретровірусних препаратів. Терапія триває 28 днів.

Протягом 2017 року з приводу травм, пов'язаних з ризиком інфікування ВІЛ-інфекцією до КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом звернулося за допомогою 100 осіб, з них 25 медичних працівника. Кількість звернень в 1,2 рази більше показника минулого року (83 особи).



Потребували профілактичного лікування 42 особи (з них 14 медпрацівників), усі проліковані. Попередні результати обстеження свідчать про відсутність ВІЛ – інфікування.

Розділ 6. Аналіз діяльності КДЛ служби

Клініко-діагностична лабораторія (далі - КДЛ) є структурним підрозділом КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом. КДЛ здійснює роботу по виконанню клініко-діагностичних досліджень пацієнтам Центру з урахуванням вимог лікувально-діагностичного процесу та нормативної документації, що регламентує роботу КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом та лабораторної служби.

КДЛ виконує імунологічні, клініко-біохімічні та серологічні дослідження у визначеній галузі; а саме:

- забезпечення проведення лабораторного супроводження АРТ, ЗПТ, профілактики, діагностики та лікування опортуністичних інфекцій ВІЛ-інфікованим і хворим на СНІД;

- забезпечення вільного доступу до КіТ населення, передусім молоді та ГПР;

- посилення безпеки донорства щодо запобігання випадкам передачі ВІЛ-інфекції через кров, її компоненти та анатомічні матеріали для трансплантації;

- удосконалення механізму запобігання передачі ВІЛ-інфекції від матері до дитини.

КДЛ забезпечена обладнанням, яке дозволяє якісно проводити всі ці лабораторні дослідження.

Обладнання лабораторії

- Аналізатори імуноферментні: «Sunrise» фірми «TECAN», Австрія;
- Profi Blot 48 «TECAN», Австрія;
- Біохімічний аналізатор «BIOSYSTEMS BTS-370 PLUS», Іспанія;
- Біохімічний автоматичний аналізатор закритого типу «EasyRA» (США)
- Аналізатор гематологічний автоматичний «ABX Pentra 60 +C», Франція;
- Прилад для визначення ВН «COBAS Ampli Prep», Швейцарія;
- Аналізатор для визначення ВН «COBAS Tag Man 48», Швейцарія;
- Лазерний проточний цитофлюориметр «Beckman Coulter, Inc», США

КДЛ здійснює серологічні (методом ІФА), клініко-біохімічні, імунологічні дослідження проб біологічного матеріалу ВІЛ-інфікованих хворих, відповідно вимогам лікувально-діагностичного процесу, що проводяться в ОЦПБС.

Дослідження на ВІЛ-інфекцію проводяться методом, який є уніфікованим і застосовується для первинного скринінгу в усьому світі. Для проведення досліджень використовуються тест-системи фірми «Діапроф-Мед», Рекомбінант – ВІЛ ½ МБА, «Genscreen Ultra HIV Ag/Ab».

Всі позитивні зразки сироваток, що надходять для проведення підтверджувальних досліджень тестуються на тест-системах Україна ТОВ «Бест Діагностик» та імуноблоті INNO LIA (Innogenetics N.V.) Бельгія.

Протягом звітного періоду клініко-діагностичною лабораторією виконано **246561** дослідження (за звітний період 2016 року було виконано **220121** дослідження): *(таблиця 15):*

Таблиця 15

Назва дослідження	12 місяців 2016		12 місяців 2017		% порівняння
	особи	дослідження	особи	дослідження	
Відділ скринінгових досліджень					
Скринінгові дослідження на ВІЛ-інфекцію	97319	106995	115811	127016	>1,19
Підтверджуючі дослідження	2498	5678	2255	6073	>1,07
Діагностика вірусних гепатитів «В» і «С»	7682	20496	7725	19587	<0,96
Діагностика опортуністичних інфекцій	542	5088	911	7872	>1,55
Швидкі тести	175	175	53	53	<0,36
ВСЬОГО	108216	138257	126755	160601	>1,17
Клініко-біохімічний відділ					
Гематологічні дослідження	3118	21975	3898	26071	>1,19
Біохімічні дослідження	2910	40419	3072	35441	<0,88
Клініко-діагностичні дослідження: (у т.ч. діагностика сифілісу)	3118	3812	3898	5570	>1,47
Вірусологічний відділ					
Вірусне навантаження	7026	7795	9736	10805	>1,39
Імунологічний відділ					
Визначення CD4+ лімфоцитів	7519	7863	7617	8073	>1,03
ВСЬОГО	131907	220121	154976	246561	>1,12

Клініко-діагностичною лабораторією ОЦПБС на вірусні гепатити В,С та TORCH- інфекції обстежено – **7850 осіб/27459** досліджень, з них:

- TORCH- інфекції – 911 осіб/7872 дослідження;
- вірусні гепатити «В» і «С» - 7725 особи/19587 досліджень:
- по 106 коду – **6767 осіб/14567** дослідження, (гепатит «В+» 78 осіб, гепатит «С+» 247 осіб.). Затрачено тест-систем по діагностиці вірусного гепатиту В – 38 наборів, вірусного гепатиту С – 38 наборів.

- по 113.2, 102, 105,112, 116 коду - **958 осіб/4830** аналізів.

По 112 коду на ВІЛ-інфекцію було обстежено за 2017 рік 145 осіб, з них первинно позитивних - 76 осіб:

- по СІЗО - 57 осіб
- по ПСМРУ - 88 осіб.

На вірусне навантаження по ДПТС було обстежено 549 осіб (використано 13 наборів тест-систем). Всього обстежено вагітних - 119 осіб.

По визначенню СД4+ лімфоцитів: по ДПТС – 659 осіб , використано 14 тест-систем. Всього обстежено вагітних - 88 осіб.

За 12 місяців 2017 лабораторіями діагностики ВІЛ-інфекції в Харківському регіоні було виконано (*таблиця 16*):

Таблиця 16

Назва ЛПЗ	12 місяців 2016 р.		12 місяців 2017 р.		% порівняння
	особи	досл.	особи	досл.	
Балаклійська ЦРЛ	4502	6016	4524	5896	<0,98
Первомайська ЦРЛ	2596	3405	3433	4754	>1,40
ВСЬОГО	7759	9854	7957	10650	>1,08

По Донецькому регіону використано 52 тест-системи на вірусне навантаження і 22 тест-системи на визначення СД4+.

По Луганському регіону використано на вірусне навантаження 52 тест-системи, на визначення СД4+ - 27 тест-систем, на імунний блот витрачено 3,2 тест-системи. Скринінгових досліджень – 86 (з них : 42 особи - код 110.1; 44 особи по коду 111).

По Луганському та Донецькому регіону за 12 місяців 2017 року було обстежено (*таблиця 17*):

Таблиця 17

	Луганський регіон					Донецький регіон				
	12 місяців 2016		12 місяців 2017		% порівняння	12 місяців 2016		12 місяців 2017		% порівняння
	особи	дослідження	особи	дослідження		особи	дослідження	особи	дослідження	
Скринінгові дослідження на ВІЛ-інфекцію			86	86						
Підтверджуючі дослідження	465	606	442	900	>1,49					
Вірусне навантаження	1937	1937	2239	2464	>1,28	606	606	2249	2499	>4,13
Визначення СД4+ лімфоцитів	2142	2142	1318	1360	<0,96	553	553	1058	1100	>1,99
Імунний блот	32	36	63	63	>1,75					

Співробітники лабораторії дотримуються вимог наказу МОЗ України від 21.12.2010 № 1141, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 березня 2011 року № 345/19083 зі змінами від 17.09.2012 № 718 щодо ведення облікової документації та наказу МОЗ України від 14.01.2015 № 4

Проводиться внутрішній лабораторний контроль якості лабораторних досліджень, для здійснення якого лабораторія застосовує атестовані контрольні матеріали (ліофілізовані сироватки для біохімічних досліджень, контрольні суспензії клітин для гематологічних досліджень). Для контролю якості проведення імуноферментних досліджень на визначення антитіл до ВІЛ-інфекції використовуються стандартні панелі внутрішньолaborаторного контролю якості, про що ведеться відповідна облікова документація (використано 95 флаконів - 1 221 лунка) ВЛК за рахунок обласного бюджету та гуманітарної допомоги).

Фахівцями лабораторії здійснюється контроль за якістю преданалітичного етапу під час збору, зберігання та транспортування зразків крові з районів області до лабораторії, для чого розроблено та передано у всі ЗОЗ області Інструкцію щодо взяття та транспортування зразків крові для забезпечення якості преданалітичного етапу всіх видів досліджень.

Персонал КДЛ впроваджує прогресивні форми роботи, нові методи дослідження. Впровадили в роботу портативний проточний аналізатор РІМА (Німеччина) для визначення CD4+ лімфоцитів, біохімічний автоматичний аналізатор закритого типу «EasyRA» (США) та імуноферментний аналізатор «Sunrise» (Австрія).

Розділ 7. Організаційно-методична та профілактична робота.

Для забезпечення моніторингу за дотриманням законодавства з питань ВІЛ-інфекції/СНІДу та надання організаційно-методичної та консультативної допомоги фахівцями КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом було здійснено 8 виїздів в райони області (Красноградський, Ізюмський, Лозівський, Куп'янський, Первомайський, Кегичівський, Дергачівський, Харківський).

В районах налагоджена робота по обстеженню населення на ВІЛ-інфекцію, створені умови щодо вільного доступу до послуг з добровільного консультування та тестування на ВІЛ-інфекцію. В районах працюють кабінети «Довіра», де кожний бажаний може бути обстежений на ВІЛ - інфекцію, в т.ч. за власною ініціативою.

В усіх районах, крім Кегичівського на базі кабінету «Довіра» проводиться призначення антиретровірусної терапії.

Медичний нагляд в районі за ВІЛ-інфікованими здійснює лікар-інфекціоніст, при необхідності залучаються інші фахівці. Проводиться відстеження динаміки перебігу ВІЛ-інфекції, але є зауваження щодо якості медичного нагляду за ВІЛ-інфікованими.

В ході перевірки була надана організаційно-методична та консультативна допомога з питань виявлення ВІЛ, в першу чергу серед груп підвищеного ризику щодо інфікування ВІЛ та осіб, які мають клінічні прояви ВІЛ-інфекції, а також якості медичного нагляду за ВІЛ-інфікованими, удосконаленню проведення ПТВ.

З метою покращення роботи з проблеми ВІЛ-інфекції/СНІДу протягом 2017 року прийнята участь у 4 засіданнях координаційної ради Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації, на яких розглядалися питання обстеження населення на ВІЛ-інфекцію, медичного нагляду за ВІЛ-інфікованими та хворими

на СНІД, профілактики передачі ВІЛ-інфекції від матері до дитини, стан надання медичної допомоги в закладах охорони здоров'я Харківського, Борівського, Валківського, Куп'янського та Нововодолазького районів.

16 лютого 2017 року проведена Медична рада за підсумками роботи служби СНІД за 2016 рік.

12.05.2017 року проведена Медична рада за підсумками роботи служби СНІД за 1 квартал 2017 року.

26.07.2017 року відбулася Медична рада за підсумками роботи служби СНІД за 1 півріччя 2017 року.

26.12.2017 року відбулася Медична рада на який розглядались наступні питання:

- стан фінансово-господарської дисципліни, використання бюджетних коштів
- впровадження протоколів та стандартів медичної допомоги, затверджених наказами Міністерства охорони здоров'я України.

За 2017 рік фахівцями Центру для учнів загальноосвітніх шкіл, студентів, молоді, медичних працівників та загального населення проведено 85 лекцій, охоплено 3468 осіб. З метою інформаційно-просвітницької діяльності з ВІЛ-інфікованими та хворими на СНІД пацієнтами медичним персоналом Центру проводяться бесіди на різноманітну тематику. За 2017 рік проведено 2869 бесід, охоплено 26318 осіб.

03.03.2017 року для співробітників КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом в рамках проекту «FRIENDLY DOKTOR» Всеукраїнською благодійною організацією «Точка опори» був проведений тренінг на тему: «Толерантне ставлення до ЛГБТ-спільноти».

16.03.2017 року фахівцями КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом для вчителів, які викладають предмет «Основи здоров'я» у загальноосвітніх навчальних закладів Московського району м. Харкова відбувся семінар на тему: «Актуальні питання ВІЛ-інфекції/СНІДу».

2 та 3 лютого 2017 року за підтримки МБФ «Альянс громадського здоров'я» відбувся тренінг «Використання електронного інструменту STMA» для медичних фахівців КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом, сайтів АРТ та кабінетів «Довіра» Харківської області.

Інженером з охорони праці та провідним фахівцем з цивільного захисту КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом для співробітників Центру 01.02.2017 року була проведена лекція на тему: «Загальні відомості про виникнення пожежі та можливі небезпечні та шкідливі виробничі фактори, заходи з охорони праці та техніки безпеки з метою зниження рівня травматизму взимку».

05.04.2017 року для студентів Харківського Національного Педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди до Всесвітнього дня здоров'я була проведена акція: «Здоров'я молоді – здоров'я нації»

З 06.04.2017-12.04.2017 року Благодійна Організація «Мережа 100 відсотків життя» м. Харків» спільно з Управлінням у справах молоді та спорту Харківської обласної державної адміністрації, КЗОЗ Обласним центром профілактики та боротьби зі СНІДом, МБФ «Альянс громадського здоров'я» провели інформаційну кампанію присвячену «Всесвітньому дню здоров'я». Було проведено тиждень тестування

на ВІЛ-інфекцію студентської молоді Харківщини, де розповсюджувалися інформаційні листівки з тематики ВІЛ-інфекції/СНІД та контрацептиви. Протестовано майже 300 осіб.

12.04.2017 року для студентів Харківського медичного коледжу № 2 була проведена лекція на тему: «Історія розвитку КЗОЗ Харківського обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом, актуальні питання ВІЛ-інфекції».

В період з 13.04.2017 по 17.05.2017 було проведено ряд лекцій з питань профілактики ВІЛ-інфекції для призовників Харківського обласного військового комісаріату.

19.05.2017 року для студентів медичного коледжу № 2 була проведена лекція на тему: «Профілактика передачі ВІЛ-інфекції від матері до дитини».

20.05.2017 року до Всесвітнього Дня пам'яті людей, померлих від СНІДу, в Харкові пройшов наймасштабніший благодійний хіп-хоп фестиваль України Sport Music Fest 2017. На відкриття стрітбольного сезону приїхало понад 50 баскетбольних команд зі всієї країни. На головній сцені центрального парку культури та відпочинку ім. М.Горького для харків'ян та гостей міста виступили кращі хіп-хоп виконавці. Протягом фестивалю кожен охочий зміг пройти експрес-тестування на ВІЛ-інфекцію у спеціальній мобільній амбулаторії. Під час проведення акції тест на ВІЛ-інфекцію пройшло 79 осіб.

25 травня 2017 року проведено круглий стіл на тему «Підвищення обізнаності та спроможності релігійних організацій в регіонах задля забезпечення їх активної участі в регіональних програмах протидії епідемії ВІЛ-інфекції/СНІДу в Україні». Захід проходив на базі КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом та об'єднав священників (християн, мусульман), лікарів та представників громадських організацій.

11 вересня 2017 року для студентів Університету внутрішніх справ була проведена лекція на тему: «Профілактика зараження ВІЛ при виконанні службових обов'язків».

З 18 по 20 жовтня 2017 року для співробітників КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом, консультантами МБФ «Альянс громадського здоров'я» був проведений тренінг: «Використання Excel-на шляху до якості даних».

20 жовтня 2017 року фахівцем з питань цивільного захисту із залученням відповідального фахівця навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Харківської області для фахівців Центру був проведений відеолекторій на тему: «Організація заходів евакуації персоналу та пацієнтів КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом».

09 листопада 2017 року в міському будинку здоров'я відбувся виступ щодо епідеміологічної ситуації з ВІЛ-інфекції/СНІДу в Харківській області та країні.

З 14 листопада по 25 грудня 2017 року пройшов цикл лекцій з питань профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу для учнів загальноосвітніх навчальних закладів м. Харкова.

15 листопада 2017 року для студентів Обласного медичного коледжу пройшла лекція з питань профілактики та постконтактної профілактики ВІЛ інфекції/СНІДу, епідеміологічна ситуація з ВІЛ-інфекції/СНІДу в Харківській області та країні.

18 листопада 2017 року для студентської молоді м. Харкова на території Арт-заводу МЕХАНІКА пройшла акція «Здорове майбутнє».

20 листопада 2017 року для студентів «Харківське вище училище сфери послуг» відбулася акція «Моє здоров'я, моє право».

27 листопада 2017 року для студентів професійного технічного училища м. Харків була проведена лекція з питань профілактики та постконтактної профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу, епідеміологічна ситуація з ВІЛ-інфекції/СНІДу в Харківській області.

З 27 по 29 листопада 2017 року відбувся цикл заходів з профілактики негативних явищ у молодіжному середовищі серед учнів Харківської гімназії № 116 який включав в себе лекцію «ВІЛ-інфекція. Шляхи передачі, профілактика. Ризикова поведінка» серед учнів 8-9 класів, лекцію «Що таке толерантність?» серед учнів 5-6 класів, виставка малюнків «Ми здорове покоління», зустріч з директором гімназії, класними керівниками, представниками батьківського комітету.

28 листопада 2017 року для студентів Харківського професійного ліцею будівельних технологій була проведена лекція з питань профілактики та постконтактної профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу, епідеміологічна ситуація з ВІЛ-інфекції/СНІДу в Харківській області.

28 листопада 2017 року на базі ЗОСШ № 5 серед представників батьківської ради «Школа батьківства» була проведена лекція з питань профілактики та постконтактної профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу, епідеміологічна ситуація з ВІЛ-інфекції/СНІДу в Харківській області.

29 листопада 2017 року в готелі Меркурій, м. Харків відбувся інтерактивний захід: «ВІЛ небезпечний, доки ти не знаєш про нього».

29 листопада 2017 року в Люботинському професійному ліцеї залізничного транспорту пройшла лекція з питань профілактики та постконтактної профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу, епідеміологічна ситуація з ВІЛ-інфекції/СНІДу в Харківській області.

29 листопада 2017 року в Харківському «Антикафе» відбувся профілактичний захід до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом.

29 листопада 2017 року в Українській інженерно-педагогічній академії пройшла акція «Моє здоров'я, моє право».

30 листопада 2017 року Харківському національному медичному університеті була проведена лекція щодо епідеміологічної ситуації з ВІЛ-інфекції/СНІДу в Харківській області та країні.

30 листопада 2017 року відбувся виступ головного лікаря КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом О.П. Черкасова на обласному державному телебаченні, в програмі «Доброго здоров'я».

01 грудня 2017 року біля Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна пройшла акція «Моє здоров'я, моє право».

01 грудня 2017 року для студентів ХДВУФК №1 пройшов інтерактивний захід: «ВІЛ небезпечний, доки ти не знаєш про нього».

01 грудня 2017 року біля ст. метро Індустріальна пройшла інформаційно-просвітницька акція до «Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом».

01 грудня 2017 року банком «Кредо», у м. Харкові був організований інтерактивний захід: «ВІЛ небезпечний, доки ти не знаєш про нього».

01 грудня 2017 року в ТРЦ «Французький бульвар» була організована акція з демонстрацією тематичного фільму.

01 грудня 2017 року з учнями ПТНЗ м. Красноград були організовані заходи до «Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом», які включали в себе: інформаційно-просвітницьке заняття, демонстрацію тематичного фільму, вуличну акцію (мотивація до тестування на ВІЛ-інфекцію), профілактичну гру «Маршрут безпеки».

01 грудня 2017 року для учнів Харківської загальноосвітньої школи №181 була організована тематична гра «Маршрут безпеки».

04 грудня 2017 року для учнів СШ №91 було організовано інтерактивний захід: «ВІЛ-небезпечний, доки ти не знаєш про нього».

04 грудня 2017 року для учнів Мереш'янського відділення ДНЗ регіонального механіко-технологічного ЦПО була проведена акція «Моє здоров'я, моє право».

04 грудня 2017-06.12.2017 року для співробітників КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом, консультантами МБФ «Альянс громадського здоров'я» був проведений тренінг: «Використання Excel-на шляху до якості даних».

09 грудня 2017 року для курсантів університету внутрішніх справ проведено інтерактивний захід «Роль поліції у профілактиці ВІЛ-інфекції/туберкульозу/вірусних гепатитів та особиста безпека поліцейського».

У засобах масової інформації з метою висвітлення проблем ВІЛ-інфекції/СНІДу постійно проводяться виступи на телебаченні, на радіопередачах, публікація матеріалів з проблем ВІЛ-інфекції/СНІДу на Інтернет сторінках, в обласних, міських та районних газетах. В Краснокутському районі, в місцевій газеті «Промінь», надруковано статтю на тему: «Захисти себе від ВІЛ-інфекції», в Харківському районі, в м. Мереша, в газеті «Трибуна трудящих» висвітлювались актуальні проблеми ВІЛ – інфекції/СНІДу та профілактика передачі ВІЛ-інфекції від матері до дитини, в Близнюківському районі, в районній газеті «Нове життя», надруковано статтю: «Хвороба, що руйнує імунну систему», в Золочівському районі, в газеті «Зоря», надруковано статтю на тему: «Клініка ВІЛ-інфекції, проходження тестування на ВІЛ-інфекцію», «Показники захворюваності на ВІЛ-інфекцію в Золочівському районі», «1 грудня-день боротьби зі СНІДом», в Зміївському районі, в газеті «Вісті Зміївщини», надруковано статтю «Епідемічна ситуація з ВІЛ-інфекції/СНІДу в Зміївському районі», в Ізюмському районі, в газеті «Обрії Ізюмщини», надруковано статтю: «Регулярне обстеження на ВІЛ - необхідність для кожного», в Нововодолазькому районі, в газеті «Вісті Водолажчини», надруковано статтю: «Інформація про роботу кабінету «Довіра», в Барвенківському районі, в газеті «Вісті Барвенківщини», надруковано статті: «Рівність у можливостях, та рівність у правах в сфері попередження ВІЛ-інфекції/СНІДу», «Опіоїдна замісна терапія», «Підсумки роботи кабінету «Довіра» за 1 квартал 2017 року», та статтю до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом, в Богодухівському районі, в газеті «Маяк», опубліковано статті з метою висвітлення проблем ВІЛ-інфекції/СНІДу, в Борівському районі, в газеті «Трудова слава», надруковано статтю «В твоїх руках життя», в Великобурлукському районі, в місцевій газеті «Вісник Великобурлукщини», надруковано статтю: «Факти СНІД в Україні», та інформаційне оголошення про роботу кабінету «Довіра», та інше. За 2017 рік відбулося 7 виступів на телебаченні та 2 радіопередачі на районному радіо- та телеканалах, де фахівцями висвітлювались проблемні питання з ВІЛ-інфекції, наркоманії, виступи з нагоди

Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом, та ін. Проводилось інформування населення (відео та радіо ролики): «Зупинимо СНІД разом» на Зміїв ТБ, в Чугуївському районі на ТРК «Слобожанка» була проведена телепередача «Профілактика ВІЛ-інфекції/СНІДу», «Що таке ВІЛ- інфекція», в Ізюмському районі на місцевому каналі «Сіат» трансливався відеоролик «ВІЛ- інфекція через дружбу не передається», в Нововодолазьському районі трансливали відеоролик «Профілактика ВІЛ-інфекції та наркоманії», в Близнюківському районі – відеоролик «СТОП СНІД», в районних лікарнях області постійно транслиуються відеоролики з профілактики ВІЛ-інфекції, шляхи передачі ВІЛ-інфекції та ін.

Цілеспрямовано здійснюється робота по впровадженню різноманітних інформаційно-просвітницьких заходів та забезпечується доступ до них відповідних категорій населення. З цією метою налагоджена взаємодія з неурядовими громадськими організаціями та фондами (ХМБФ «Надія Є», ХМБФ «Благо», БО «Мережа 100 відсотків життя» м. Харків», БО «Благодійний фонд «Парус»), якими розповсюджуються спеціальні інформаційні матеріали, які надані Міжнародними організаціями, що працюють у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу для людей, які вживають ін'єкційні наркотики (далі – ЛВІН), для осіб секс бізнесу (далі – ОСБ), чоловіків, які мають секс з чоловіками (далі - ЧСЧ), ув'язнених та ін. Протягом 2017 року розповсюджено біля 39818 екземплярів. інформаційного матеріалу, з них 10170 екземплярів брошур, 13779 екземплярів буклетів, 731 екземплярів плакатів та газет, 15178 екземплярів листівок за темами: «Профілактика інфікування ВІЛ серед призовників», «СНІД – знати, діяти, жити», «А ти знаєш свій ВІЛ-статус», «Обізнаність – мій вибір», «Настольная книга для позитивних людей», «Випадкові зв'язки... Тобі це потрібно?», «Выбери свою жизнь – не заходи за черту», «Тест на ВИЧ», «Гепатити», «Замісна терапія», «Как передается ВИЧ-инфекция», «Лечение ВИЧ-инфекции», «Вагітність і ВІЛ-інфекція», «ВІЛ-інфекція: етіологія, патогенез, діагностика, лікування» «Ты и ВИЧ», «ВИЧ-инфекция. СПИД ИППП», «Туберкулез ВІЛ-інфекція», «ВІЛ/СНІД - все, що важливо знати», «Захищений секс все, що важливо знати», «Дізнайся більше про ВІЛ/СНІД та вірусні гепатити В та С» та ін.

Проведено ряд заходів, направлених на вдосконалення просвітницької роботи серед населення з питань запобігання виникненню та поширенню ВІЛ-інфекції/СНІДу. Проведено круглі столи за участю фахівців охорони здоров'я, освіти, соціальних служб, МВС, неурядових організацій, на яких розглядались питання спільної роботи щодо здійснення заходів з профілактики ВІЛ-інфекції.

Під час проведення круглих столів (38), в т.ч. і по районах області, відпрацьовувались міжвідомчі механізми взаємодії між закладами охорони здоров'я, освіти, соціальних служб, МВС, неурядових організацій, на яких розглядались питання спільної роботи щодо здійснення заходів із профілактики ВІЛ-інфекції.

З метою залучення уразливих груп населення (ЛВІН, ОСБ, ЧСЧ, ув'язнених) до цільових заходів і програм профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу та хвороб, що передаються статевим шляхом, КЗОЗ Обласним центром профілактики і боротьби зі СНІДом суміжно з Харківськими міськими благодійними фондами «Благо», «Надія Є», «Парус» та обласним відділенням БО «Мережа 100 відсотків життя» м. Харків» продовжується робота з надання інформаційно-консультативних послуг, проведення до- та післятестового консультування особам з числа груп підвищеного ризику щодо

інфікування ВІЛ. За 2017 рік обстежено на ВІЛ 14415 осіб з числа груп ризику, з них 3014 ОСБ, 8853 ЛВІН, 1725 ЧСЧ та 823 особи з інших груп ризику. Мобільними амбулаторіями за 2017 рік здійснено 399 виїздів, охоплено профілактичними послугами 6615 осіб з груп ризику.

Кількість осіб, обстежених на ВІЛ-інфекцію з використанням швидких тестів протягом 2017 року у рамках проектів, які виконували громадські та благодійні організації, з профілактики інфікування ВІЛ-інфекцією серед представників груп підвищеного ризику було охоплено профілактичними послугами – 6615, кількість осіб з позитивним результатом – 233 особи; 249 осіб звернулись до закладів охорони здоров'я. Під медичний нагляд було взято 196 осіб та 175 осіб розпочали АРТ.

В 2017 році в Харківській області проведено інтегровані біоповедінкові дослідження серед ключових груп населення (ЛВІН, ПКС, ЧСЧ), передбачених Загальнодержавною цільовою соціальною програмою протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2014-2018 роки. Дослідження було організовано ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» спільно з МБФ «Альянс громадського здоров'я» та КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом.

Розділ 8. Регіональна система МіО: основні досягнення та наявні проблеми.

При комунальному закладі охорони здоров'я Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом з жовтня 2010 року функціонує відділ «Регіональний центр моніторингу і оцінки виконання програмних заходів з протидії ВІЛ-інфекції/СНІД (далі – РЦ МіО), створений за наказом Головного управління охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації від 09.07.10 № 548 «Про створення регіонального центру моніторингу та оцінки виконання програмних заходів з протидії ВІЛ-інфекції/СНІД при Обласному центрі профілактики і боротьби зі СНІД» на підставі наказу Міністерства охорони здоров'я України від 03.04.10 № 214.

На теперішній час діяльність Регіонального центру моніторингу і оцінки виконання програмних заходів з протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу регламентується Законом України від 20.10.2014 № 1708–VII «Про затвердження Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІД на 2014 – 2018 роки» та розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 07.06.2017 № 238 «Про затвердження Регіонального цільового соціального плану заходів із протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2017 – 2018 роки».

З метою формування та ефективної реалізації єдиної політики з питань протидії туберкульозу та ВІЛ/СНІДу при обласній державній адміністрації була створена обласна рада з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу яка здійснює координацію діяльності місцевих органів виконавчої влади, департаментів, управлінь, підприємств, установ, громадських організацій. За 12 місяців 2017 року було проведено 1 засідання.

РЦ МіО відповідальне за матеріально-технічне забезпечення та проведення засідань робочої групи моніторингу і оцінки при обласній раді з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу, яких за звітний період було проведено – 6.

Проведено збір даних по регіону за 12 місяців 2017 року по формі звітності № 3 – ВІЛ/СНІД (квартальна) «Звіт про проведення консультування у зв'язку з тестуванням на ВІЛ-інфекцію».

У січні 2017 року спеціалістами відділення МіО був створений каскад профілактики і лікування ВІЛ-інфекції, який використовується для визначення прогалин по всій лінії тривалості роботи з ВІЛ-інфекцією. За допомогою цього інструменту можна оцінити прогрес у досягненні цілей стратегії ЮНЕЙДС 90-90-90, визначити проблемні місця у її реалізації.

В 2017 році рішенням ОР з ТБ та ВІЛ затверджено оціночну чисельність ключових груп ризику (людей, які вживають ін'єкційні наркотики, особи секс бізнесу, чоловіки, які мають секс із чоловіками та людей, які живуть з ВІЛ в Харківській області в наступній кількості: ЛВІН – 10200 осіб по місту Харків і 15 300 осіб по Харківській області; ОСБ – 4 900 осіб і по місту Харків і по Харківській області; ЧСЧ – 9 200 осіб по місту Харків і 12 400 осіб по Харківській області, ЛЖВ – 4 800 осіб по Харківській області.

Тривала робота з підготовки та оновлення нормативних документів, які забезпечують діяльність системи моніторингу та оцінки й служби СНІДу в регіоні. Зокрема на засіданнях ОР з ТБ та ВІЛ був затверджений план роботи обласної ради з ТБ/ВІЛ на 2017 рік та оновлено склад робочої групи з моніторингу та оцінки. Затверджені основоположні для системи моніторингу та оцінки документи, а саме План посилення та забезпечення сталості єдиної системи моніторингу та оцінки ефективності виконання програмних заходів з протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу в Харківській області на 2017 рік, оновлено наказ КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом від 31 жовтня 2016 року № 74-а «Про створення постійнодіючої Комісії з питань перевірки забезпечення якості даних в системі моніторингу та оцінки заходів з протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу». Внесені зміни до пункту 9 «Програмні заходи із забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД» комплексної обласної програми «Здоров'я Слобожанщини» на 2017 – 2018 роки, затвердженої рішенням Харківської обласної ради від 23 лютого 2017 року № 375- VII, в червні 2017 року було затверджено розпорядження голови Харківської обласної державної адміністрації від 07.06.2017 №238 «Про затвердження Регіонального цільового соціального плану заходів із протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2017-2018 роки» та розпорядження голови Харківської обласної державної адміністрації від 07.06.2017 №237 «Про внесення зміни до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 13 липня 2012 року № 422», згідно якого змінено посадовий склад ОР з ТБ та ВІЛ. На сьогодні триває робота з розроблення регіональної Стратегії забезпечення сталої відповіді на епідемії туберкульозу, в тому числі хіміорезистентного, та ВІЛ-інфекції/СНІДу на період до 2020 року та затвердження плану заходів щодо її реалізації.

На порталі Стратегічної інформації ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» працює та регулярно оновлюється сторінка відділення моніторингу та оцінки виконання програмних заходів з протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу - <http://hiv.phc.org.ua/centersMIO/#MiO:Kharkiv:8>. Зараз на цій веб-сторінці можна побачити оперативну статистичну інформацію з ВІЛ-інфекції у текстовому

та табличному форматі, знайти аналітичні матеріали, регіональні нормативно-правові акти з моніторингу та оцінки, ознайомитись з новинами в сфері ВІЛ-інфекції/СНІДу.

Також, ознайомитись з актуальною інформацією з питань ВІЛ-інфекції/СНІДу в регіоні можливо на сторінці КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом в соціальній мережі facebook - <https://www.facebook.com/Харківський-обласний-центр-профілактики-і-боротьби-зі-СНІДом-1641365212826146> та на сайті закладу - <http://www.aids.kharkov.ua/>.

Впроваджена робота інформаційної системи управління в сфері туберкульозу «e-TV Manager». Це дає змогу покращити взаємодію між КЗОЗ Обласним центром профілактики і боротьби зі СНІДом та протитуберкульозною службою, відслідковувати процес лікування пацієнтів з ко-інфекцією ВІЛ-інфекція/туберкульоз та проводити верифікацію статистичних даних.

З 2016 року впроваджено в практику аналог медичної інформаційної системи – електронний інструмент епідеміологічного та клінічного моніторингу STMA. Проведено навчання спеціалістів, за сприяння відділення МіО, сайтами АРТ отримано комп'ютерне обладнання, призначене для ведення електронного інструменту. Протягом 2017 року забезпечено сталість функціонування електронного інструменту STMA в Харківському регіоні. Проводиться постійна робота по наповненню інструмента, верифікації даних та формування в ньому статистичних звітів (ф.1; ф.2, ф-56 та ф-57)

З метою верифікації отриманих статистичних даних, запроваджені щоквартальні поіменні звірки в результаті яких відбувається корегування даних, які не були подані протягом попереднього періоду, оновлюється інформація про лабораторні обстеження, діагнози, активну диспансерну групу. Для забезпечення уникнення помилок при постановці на облік ВІЛ-інфікованих осіб функціонує електронна база позитивних результатів при обстеженні на антитіла до ВІЛ. Проводиться порівняльний аналіз статистичних форм для виявлення помилок (форми №59 та №2, № 63 та №2). Запроваджена база даних ВІЛ-інфікованих осіб у форматі Excel, яка дозволяє складати статистичні звіти та забезпечувати контроль даних щодо ефективності лікування та якості диспансеризації, отриманих від лікарів-інфекціоністів. З метою забезпечення якості даних з ко-інфекції ТБ/ВІЛ впроваджена поіменна звірка між реєстром тубхворих та реєстром ВІЛ-інфікованих. Проводяться статистичні ревізії, оцінка повноти та якості заповнення облікової та звітної документації з питань епідмоніторингу.

З метою забезпечення якості даних за сприяння фахівців центру МіО в 1 півріччі 2017 року створена база вхідних сировоток (Exel) в лабораторії КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом. Це дозволяє вести облік сероепідмоніторингу з виключенням повторно обстежених осіб, ідентифікувати обстежених осіб, формувати звіт ф.1-т.1000 з різною дезагрегацією (по кодам СЕМ, віку, статі, районам області та ЗОЗ). Також, база дає змогу швидко знаходити результати аналізів за різними категоріями (дата забору, дата доставки, ЗОЗ, район ЗОЗ), відокремити позитивні та негативні результати.

В 2 півріччі 2017 року фахівцями центру МіО створена база обліку досліджень на «CD-4» та «Вірусне навантаження» - обидві в Exel. Це спрощує роботу лабораторії при формуванні звітів та сприяє покращенню якості статистичних даних.

З метою посилення регіональної відповіді на епідемію ВІЛ-інфекції/СНІДу та в рамках підготовки до написання нової Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2019-2023 роки, протягом квітня-листопада 2017 року ДУ «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я» спільно з КЗОЗ «Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом», за технічної підтримки Проекту МЕТІДА за фінансового сприяння Центрів контролю і профілактики захворювань США, проведена оцінка регіональних цільових соціальних програм з протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу. Сформовано фінальний звіт, який опубліковано на сайті Центру СНІДу, на порталі Стратегічної інформації ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» та сайті МБФ «Альянс громадського здоров'я».

В 2017 році в області проведено інтегровані біоповедінкові дослідження серед ключових груп населення (ЛВІН, ОСБ, ЧСЧ), передбачених Загальнодержавною цільовою соціальною програмою протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2014-2018 роки. Дослідження організує ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» спільно з МБФ «Альянс громадського здоров'я» та КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом.

Для підвищення та удосконалення рівня знань медпрацівників з питань ВІЛ-інфекції/СНІДу на базі КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом діє клінічна база кафедри дерматовенерології та ВІЛ-інфекції/СНІДу Харківської медичної академії післядипломної освіти, де проходять навчання лікарі різного фаху та середні медичні працівники. На цих заняттях обов'язково висвітлюються питання з добровільного консультування та тестування на ВІЛ-інфекцію. Тематику ВІЛ-інфекції/СНІДу включено до питань іспиту при отриманні, підвищення кваліфікаційної категорії. За 2017 рік заняття пройшли приблизно 2787 слухачів з суміжних циклів та 143 курсанта з циклів тематичного удосконалення.

На базі КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом функціонує Харківський міжрегіональний тренінговий центр, який спеціалізується на підготовці широкого кола фахівців, які надаватимуть послуги пацієнтам з ВІЛ-інфекцією та туберкульозом за принципом інтегрованої медико-соціальної допомоги. За 2017 рік проведено 8 тренінгів за темами: «Консультування і тестування на ВІЛ-інфекцію», «Основи антиретровірусної терапії», «Організація ведення випадку ТБ-ВІЛ ко-інфекції в Україні». Пройшли навчання 184 осіб.

В Харківській області існує практика тижневого стажування медичних фахівців закладів охорони здоров'я з питань ВІЛ-інфекції/СНІДу на базі КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом при виникненні виробничої потреби. За тиждень фахівець отримує інформацію з питань добровільного консультування та тестування, епідемічної ситуації та епідмоніторингу в регіоні, нормативно-правових актів в сфері ВІЛ-інфекції/СНІДу, заповнення облікової, звітної документації та інше.

Протягом 2017 року тривала робота з удосконалення навичок та знань фахівців регіонального центру МіО.

2 та 3 лютого 2017 року за підтримки МБФ «Альянс громадського здоров'я» відбувся тренінг «Використання електронного інструменту STMA» для медичних фахівців КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом, центру МіО, сайтів АРТ-терапії та кабінетів «Довіра» Харківської області.

25 травня 2017 року прийнята участь в круглому столі на тему «Підвищення обізнаності та спроможності релігійних організацій в регіонах задля забезпечення їх активної участі в регіональних програмах протидії епідемії ВІЛ/СНІДу в Україні». Захід проходив на базі КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом та об'єднав священників (християн, мусульман), лікарів та представників громадських організацій.

Фахівці центру пройшли навчання у наступних заходах:

- Тренінг «RDS Data Analysis Workshop», м. Київ, Україна, 06-10.11.2017.
- Бізнес-тренінг «Мотиваційний менеджмент», м. Київ, Україна, 28-29.10.2017.
- Цикл тематичного удосконалення для викладачів кафедр управління охорони здоров'я «Застосування моделі поліпшення якості надання послуг у закладах охорони здоров'я», Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, Інститут післядипломної освіти, кафедра менеджменту охорони здоров'я, проект USAID RESPOND, м. Київ, Україна, 23-27.10.2017.
- Тренінг «Літня школа з моделювання у програмі Spectrum», Київ, Україна, 21-23.08.2017.
- Тренінг для тренерів «Використання Excel на шляху до забезпечення якості даних», Київ, Україна, 13-17.03.2017.
- Тренінг «Регіональний тренінг з оцінки програм», м. Київ, Україна, 27.02-03.03.2017.

Основною проблемою регіональної системи моніторингу та оцінки ефективності виконання програмних заходів з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу в даний час є складний бюрократичний механізм затвердження розпорядчих документів (розпоряджень голови ОДА, доручень та ін.). Через відсутність прихильності місцевої влади до питань пов'язаних з ВІЛ-інфекцією/СНІДом та постійні кадрові й структурні зміни в ОДА не відбувається значущого вирішення питань, що пов'язані як з причинами, так і з наслідками епідемії. Є необхідність у навчанні та підвищенні поінформованості голів районних державних адміністрацій та начальників профільних департаментів обласної державної адміністрації з питань ВІЛ-інфекції/СНІДу та туберкульозу, що буде мати позитивний вплив на роботу ОР з ТБ та ВІЛ, зміниться ставлення районних адміністрацій до районних координаційних рад, та буде сприяти вирішенню проблемних питань в регіоні відносно ВІЛ-інфекції/СНІДу.

Слабкий контроль Національною радою з протидії ВІЛ/СНІДу регіональної ради. Фактично за роботу обласної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу (організація, проведення, складання протоколів, виконання рішень) відповідає РЦ МіО, який не має важелів впливу на діяльність обласної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу. Управління охорони здоров'я ОДА, якому підпорядковується РЦ МіО, не є тим потужним суб'єктом, який може скоординувати усі процеси, які проходять (або мають відбуватися) з протидії ВІЛ/СНІДу в регіоні, так як, знову ж таки, Управління охорони здоров'я ХОДА не має повноважень для керування цими процесами.

**Таблиця № 20. «Виконання орієнтовного плану
обстеження населення Харківської області
за 2017 рік (всього)»**

№ п/п	Найменування районів	Населення	- Підлягає 5%обстеж	- Обстежено	- % охоплення	
					- ід плану	- ід насел.
1.	Балаклійський	69432	3472	4053	100,0	5,8
2.	Барвенківський	18445	922	671	72,8	3,6
3.	Близнюківський	15764	788	789	100,1	5,0
4.	Богодухівський	32843	1642	2239	100,0	6,8
5.	Борівський	14240	712	369	51,8	2,6
6.	Валківський	27244	1362	1367	100,4	5,0
7.	Великобурлуцький	18866	943	1000	100,0	5,3
8.	Вовчанський	38899	1945	1313	67,5	3,4
9.	Дворічанський	14817	741	1367	100,0	9,2
10.	Дергачівський	80377	4019	2894	72,0	3,6
11.	Зачепилівський	12974	649	924	100,0	7,1
12.	Зміївський	60594	3030	3218	100,0	5,3
13.	Золочівський	21927	1096	1479	100,0	6,7
14.	Ізюмський	56957	2848	2982	100,0	5,2
15.	Кегичівський	17335	867	876	100,0	5,1
16.	Красноградський	37630	1882	2046	100,0	5,4
17.	Краснокутський	23464	1173	1961	100,0	8,4
18.	Куп'янський	69127	3456	3785	100,0	5,5
	Куп'янська ЦМЛ	53507	2675	3552	100,0	6,6
	КМЛ (Ковшарівка)	15620	781	233	29,8	1,5
19.	Лозівський	80502	4025	4235	100,0	5,3
	Лозівська ЦРЛ	24287	1214	1526	100,0	6,3
	Лозівська ЦМЛ	56215	2811	2709	96,4	4,8
20.	Нововодолазький	27233	1362	996	73,1	3,7
21.	Первомайський	39339	1967	3735	100,0	9,5
22.	Печенізький	8557	428	33	7,7	0,4
23.	Сахновщинський	17855	893	1252	100,0	7,0
24.	Харківський	152102	7605	6857	90,2	4,5
25.	Чугуївський	72537	3627	5101	100,0	7,0
26.	Шевченківський	17204	860	480	55,8	2,8
27.	Коломацький	5840	292	134	45,9	2,3
28.	м.Люботин	20253	1013	1057	100,0	5,2
	Райони області	1 072 357	53618	57 213	100,0	5,3
1.	Шевченківський	207911	10396	26466	100,0	12,7
2.	Київський	160202	8010	4083	51,0	2,5
3.	Слобідський	126441	6322	3227	51,0	2,6
4.	Холодногірський	68997	3450	3089	89,5	4,5
5.	Московський	246222	12311	6417	52,1	2,6
6.	Новобаварський	88989	4449	2427	54,5	2,7
7.	Індустріальний	132595	6630	6575	99,2	5,0
8.	Немишлянський	125735	6287	11447	100,0	9,1
9.	Основ'янський	76541	3827	2762	72,2	3,6
	м.Харків	1233633	61682	70713	100,0	5,7
	Всього по області	2305990	115300	146201	100,0	6,3

Примітка: сумарні цифри обстеження населення не співпадають з сумою наведених даних по районах тому, що сюди були включені обстежені особи по відомствах, центру СНІД.

**Таблиця № 21. «Виконання орієнтовного плану
обстеження населення Харківської області за 2017 рік
без донорів (к.108) та вагітних (к. 109)»**

№ п/п	Найменування районів	Населення	Підлягає 5%обстеж	Обстежено	% охоплення	
					від плану	від насел.
1.	Балаклійський	69432	3472	3466	99,8	5,0
2.	Барвенківський	18445	922	520	56,4	2,8
3.	Близнюківський	15764	788	653	82,8	4,1
4.	Богодухівський	32843	1642	1599	97,4	4,9
5.	Борівський	14240	712	261	36,7	1,8
6.	Валківський	27244	1362	807	59,2	3,0
7.	Великобурлуцький	18866	943	898	95,2	4,8
8.	Вовчанський	38899	1945	1011	52,0	2,6
9.	Дворічанський	14817	741	1274	100,0	8,6
10.	Дергачівський	80377	4019	2129	53,0	2,6
11.	Зачепилівський	12974	649	832	100,0	6,4
12.	Зміївський	60594	3030	1987	65,6	3,3
13.	Золочівський	21927	1096	1318	100,0	6,0
14.	Ізюмський	56957	2848	2545	89,4	4,5
15.	Кегичівський	17335	867	716	82,6	4,1
16.	Красноградський	37630	1882	1155	61,4	3,1
17.	Краснокутський	23464	1173	1322	100,0	5,6
18.	Куп'янський	69127	3456	2550	73,8	3,7
	Куп'янська ЦМЛ	53507	2675	2396	89,6	4,5
	КМЛ (Ковшарівка)	15620	781	154	19,7	1,0
19.	Лозівський	80502	4025	2240	55,7	2,8
	Лозівська ЦРЛ	24287	1214	469	38,6	1,9
	Лозівська ЦМЛ	56215	2811	1771	63,0	3,2
20.	Нововодолазький	27233	1362	790	58,0	2,9
21.	Первомайський	39339	1967	2803	100,0	7,1
22.	Печенізький	8557	428	33	7,7	0,4
23.	Сахновщинський	17855	893	1121	100,0	6,3
24.	Харківський	152102	7605	5653	74,3	3,7
25.	Чугуївський	72537	3627	3250	89,6	4,5
26.	Шевченківський	17204	860	353	41,0	2,1
27.	Коломацький	5840	292	134	45,9	2,3
28.	м.Люботин	20253	1013	916	90,5	4,5
	Райони області	1 072 357	53618	42 336	79,0	3,9
1.	Шевченківський	207911	10396	3502	33,7	1,7
2.	Київський	160202	8010	2562	32,0	1,6
3.	Слобідський	126441	6322	2158	34,1	1,7
4.	Холодногірський	68997	3450	2011	58,3	2,9
5.	Московський	246222	12311	3756	30,5	1,5
6.	Новобаварський	88989	4449	1485	33,4	1,7
7.	Індустріальний	132595	6630	3758	56,7	2,8
8.	Немишлянський	125735	6287	8683	100,0	6,9
9.	Основ'янський	76541	3827	1787	46,7	2,3
	м.Харків	1233633	61682	33922	55,0	2,7
	Всього по області	2305990	115300	93461	81,1	4,1

Примітка: сумарні цифри обстеження населення не співпадають з сумою наведених даних по районах тому, що сюди були включені обстежені особи по відомствах, центру СНІД.

Таблиця №22. «Питома вага обстежених осіб з груп ризику та осіб з клінічними показаннями за 2017 рік (% обстежених за кошти місцевого бюджету)»

№ п/п	Район	102		104		105		Всього		113	
		абс	%	абс	%	абс	%	абс	%	абс	%
1	Балаклійський	12	0,3	165	4,8	41	1,2	218	6,3	609	17,6
2	Барвенківський	0	0,0	38	7,3	9	1,7	47	9,0	52	10,0
3	Близнюківський	6	0,9	37	5,7	3	0,5	46	7,0	265	40,6
4	Богодухівський	11	0,7	34	2,1	37	2,3	82	5,1	201	12,6
5	Борівський	2	0,8	1	0,4	0	0,0	3	1,1	11	4,2
6	Валківський	3	0,4	76	9,4	16	2,0	95	11,8	86	10,7
7	Великобурлуцький	1	0,1	4	0,4	22	2,4	27	3,0	75	8,4
8	Вовчанський	4	0,4	36	3,6	26	2,6	66	6,5	355	35,1
9	Дворічанський	1	0,1	18	1,4	12	0,9	31	2,4	82	6,4
10	Дергачівський	13	0,6	294	13,8	134	6,3	441	20,7	508	23,9
11	Зачепилівський	4	0,5	30	3,6	7	0,8	41	4,9	17	2,0
12	Зміївський	4	0,2	113	5,7	34	1,7	151	7,6	1006	50,6
13	Золочівський	0	0,0	7	0,5	64	4,9	71	5,4	490	37,2
14	Ізюмський	10	0,4	183	7,2	109	4,3	302	11,9	365	14,3
15	Кегичівський	0	0,0	28	3,9	11	1,5	39	5,4	443	61,9
16	Красноградський	0	0,0	22	1,9	8	0,7	30	2,6	240	20,8
17	Краснокутський	1	0,1	29	2,2	84	6,4	114	8,6	89	6,7
18	Куп'янський	47	1,8	45	1,8	186	7,3	278	10,9	1017	39,9
19	Лозівський	4	0,2	222	9,9	21	0,9	247	11,0	221	9,87
20	Н.Водолазький	14	1,8	50	6,3	17	2,2	81	10,3	66	8,4
21	Первомайський	2	0,1	1	0,0	0	0,0	3	0,1	701	25,0
22	Печенізький	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	7	21,2
23	Сахновщинський	6	0,5	23	2,1	88	7,9	117	10,4	160	14,3
24	Харківський	1	0,0	140	2,5	22	0,4	163	2,9	64	1,1
25	Чугуївський	25	0,8	73	2,2	14	0,4	112	3,4	903	27,8
26	Шевченківський	0	0,0	17	4,8	3	0,8	20	5,7	132	37,4
27	Коломацький	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
28	м. Люботин	8	0,9	17	1,9	35	3,8	60	6,6	42	4,6
	РАЙОНИ ОБЛАСТІ	179	0,4	1703	4,0	1003	2,4	2885	6,8	8207	19,4
1	Шевченківський	363	10,4	260	7,4	26	0,7	649	18,5	1142	32,6
2	Київський	0	0,0	708	27,6	18	0,7	726	28,3	440	17,2
3	Слобідський	8	0,4	311	14,4	86	4,0	405	18,8	1052	48,7
4	Холодногірський	0	0,0	238	11,8	16	0,8	254	12,6	45	2,2
5	Московський	13	0,3	963	25,6	164	4,4	1140	30,4	678	18,1
6	Новобаварський	3	0,2	207	13,9	14	0,9	224	15,1	68	4,6
7	Індустріальний	7	0,2	416	11,1	13	0,3	436	11,6	1088	29,0
8	Немишлянський	272	3,1	254	2,9	21	0,2	547	6,3	1776	20,5
9	Основ'янський	2	0,1	41	2,3	0	0,0	43	2,4	28	1,6
	м. ХАРКІВ	668	2,0	3398	10,0	358	1,1	4424	13,0	6317	18,6
	Деп. викон. покар.		0,0	0	0,0		0,0	0	0,0	0	0,0
	Південна залізниця		0,0	35	4,6		0,0	35	4,6	20	2,6
	УВС		0,0	3	1,8		0,0	3	1,8	36	22,1
	Мін. оборони		0,0	0	0,0		0,0	0	0,0	4889	30,3
	Відомства всього	0	0,0	38	0,2	0	0,0	38	0,2	4945	28,7
	ОБЛАСТЬ всього	847	0,9	5139	5,5	1361	1,5	7347	7,9	19469	20,8

**Таблиця № 23. «Захворюваність на ВІЛ-інфекцію по районах області
за 12 місяців 2017р.»** (в порівнянні з аналогічним періодом 2015р.)

№ п/п	Назва району	12 місяців 2016р.		12 місяців 2017р.	
		ВІЛ-нос. абс.ч.	Інтенсивний показник	ВІЛ-нос. абс.ч.	Інтенсивний показник
1	Балаклійський	37	45,1	29	35,6
2	Барвенківський	7	31,5	3	13,7
3	Близнюківський	8	41,9	6	31,8
4	Богодухівський	8	20,5	6	15,5
5	Борівський	5	29,5	4	23,7
6	Валківський	4	12,5	6	18,8
7	Великобурлуцький	8	35,3	4	17,9
8	Вовчанський	2	4,3	11	24,0
9	Дворічанський	3	16,9	8	45,6
10	Дергачівський	17	17,9	20	21,2
11	Зачепилівський	2	12,9	2	13,0
12	Зміївський	13	18,2	21	29,5
13	Золочівський	7	26,6	6	23,0
14	Ізюмський	15	22,4	15	22,7
15	Кегичівський	3	14,3	1	4,8
16	Красноградський	4	9,0	10	22,6
17	Краснокутський	3	10,7	2	7,2
18	Куп'янський	24	29,5	27	33,4
	в т.ч. Куп'янська ЦМЛ	13	23,0	27	43,8
	в т.ч. Ковшарівка	11	44,3		
19	Лозівський	28	29,3	28	29,6
	Лозівська ЦРЛ	11	37,7	11	38,0
	Лозівська ЦМЛ	17	25,6	17	25,8
20	Н.Водолазький	9	27,2	7	21,5
21	Первомайський	10	21,3	23	49,8
22	Печенізький	2	19,9	3	30,3
23	Сахновщинський	3	13,9	2	9,4
24	Харківський	32	17,6	34	19,1
25	Чугуївський	16	20,1	13	16,4
26	Шевченківський	1	4,9	5	24,6
27	Коломацький	2	28,3	1	14,2
28	м.Люботин	2	8,3	2	8,4
РАЙОНИ ОБЛАСТІ		275	21,7	299	23,8
1	Шевченківський (Дзерж.)	20	8,6	31	13,1
2	Київський	33	18,0	23	12,5
3	Слобідський (Комінтерн.)	25	17,4	28	19,5
4	Холодногірський(Лен.)	23	27,7	25	30,2
5	Московський	53	17,9	59	20,0
6	Новобаварський (Жовтн.)	13	12,6	21	20,3
7	Індустріальний(Орджон.)	52	33,7	43	27,9
8	Немишлянський(Фрунз.)	26	18,6	44	31,6
9	Основ'янський (Червон.)	22	24,3	21	23,3
м.ХАРКІВ		267	18,7	295	20,7
	УВС	1			
	Департам.викон.покарань	69		64	
	Південна залізниця	4		1	
	Мін. Оборони	2			
Всього по відомствах		76	0,0	65	0,0
ВСЬОГО ПО ОБЛАСТІ		618	22,9	659	24,6

Таблиця № 24. «Розподіл офіційно зареєстрованих ВІЛ-інфікованих по коду виявлення»

	Код	2016 рік		2017 рік	
		абс.	%	абс.	%
Усього	000	618	100	659	100
у тому числі: громадяни України, усього	100	618	100	655	99,3
з них: особи, які мали статеві контакти з ВІЛ-інфікованими	101	37	6,0	37	5,6
споживачі наркотичних речовин ін'єкційним шляхом	102	33	5,3	42	6,3
особи, які мали гомосексуальні контакти з ВІЛ-інфікованими	103	14	2,3	6	0,9
Особи, у яких виявлені хвороби, що передаються статевим шляхом	104	10	1,6	15	2,2
особи, які мають численні незахищені сексуальні контакти	105	6	1,0	5	0,7
Призовники	106	11	1,8	15	2,2
Особи з інших груп ризику щодо інфікування ВІЛ, обстежені за епідеміологічними показаннями	107	4	0,6	4	0,6
донори, усього	108	10	1,6	15	2,2
вагітні, усього	109	56	9,1	51	7,7
діти, народжені ВІЛ-інфікованими жінками, обстежені первинно у пологовому будинку	110	93	15,0	79	11,9
Діти, народжені ВІЛ-інфікованими жінками, обстежені з метою остаточного встановлення діагнозу ВІЛ-інфекції у віці 18 міс. і старші	111	1	0,2	2	0,3
особи, які перебувають в місцях позбавлення волі	112	69	11,2	64	9,7
особи, обстежені за клінічними показаннями, усього	113	154	24,9	193	29,2
особи, обстежені анонімно	114				
особи, які мають ризик інфікування ВІЛ внаслідок медичних маніпуляцій за епідеміологічними показаннями, усього	115				
особи, обстежені за власною ініціативою	116	120	19,4	127	19,2
померлі особи	119				
іноземні громадяни	200			4	0,6

**Таблиця № 25. «Захворюваність на СНІД по районах області
за 12 місяців 2017р.»** (в порівнянні з аналогічним періодом 2016 р.)

№ п/п	Назва району	12 місяців 2016р.		12 місяців 2017р.	
		СНІД абс.ч.	Інтенсивний показник	СНІД абс.ч.	Інтенсивний показник
1	Балаклійський	15	18,3	11	13,5
2	Барвенківський	4	18,0	6	27,4
3	Близнюківський	3	15,7	2	10,6
4	Богодухівський	2	5,1	2	5,2
5	Борівський	1	5,9	1	5,9
6	Валківський	1	3,1	4	12,5
7	Великобурлуцький	2	8,8	1	4,5
8	Вовчанський	1	2,1	5	10,9
9	Дворічанський	1	5,6	2	11,4
10	Дергачівський	7	7,4	7	7,4
11	Зачепилівський			1	6,5
12	Зміївський	7	9,8	8	11,3
13	Золочівський	3	11,4	1	3,8
14	Ізюмський	5	7,5	3	4,5
15	Кегичівський	3	14,3	1	4,8
16	Красноградський	5	11,2	9	20,3
17	Краснокутський	2	7,1	1	3,6
18	Куп'янський	12	14,7	12	14,9
	в т.ч. Куп'янська ЦМЛ	7	12,4	9	14,6
	в т.ч. Ковшарівка	5	20,1	3	15,7
19	Лозівський	18	18,8	14	14,8
	Лозівська ЦРЛ	8	27,4	7	24,2
	Лозівська ЦМЛ	10	15,1	7	10,6
20	Н.Водолазький	4	12,1	3	9,2
21	Первомайський	5	10,6	11	23,8
22	Печенізький	1	10,0	1	10,1
23	Сахновщинський			2	9,4
24	Харківський	8	4,4	14	7,9
25	Чугуївський	4	5,0	5	6,3
26	Шевченківський			2	9,8
27	Коломацький				
28	м.Люботин	2	8,3	2	8,4
РАЙОНИ ОБЛАСТІ		116	9,1	131	10,4
1	Шевченківський (Держ.)	7	3,0	9	3,8
2	Київський	16	8,7	15	8,2
3	Слобідський (Комінтерн.)	7	4,9	12	8,3
4	Холодногірський(Лен.)	13	15,7	8	9,7
5	Московський	26	8,8	17	5,8
6	Новобаварський (Жовтн.)	7	6,8	7	6,8
7	Індустріальний(Орджон.)	18	11,7	26	16,9
8	Немишлянський(Фрунз.)	14	10,0	24	17,2
9	Основ'янський (Червон.)	10	11,0	7	7,8
м.ХАРКІВ		118	8,3	125	8,8
	УВС	1			
	Департам.викон.покарань	36		21	
	Південна залізниця	1			
	Мін. Оборони				
Всього по відомствах		38	0,0	21	0,0
ВСЬОГО ПО ОБЛАСТІ		272	10,1	277	10,3

**Таблиця № 26. «Смертність від СНІД по районах області
за 12 місяців 2017 р.»** (в порівнянні з аналогічним періодом 2017 р.)

Назва району	12 місяців 2016р.				12 місяців 2017р.			
	Померло всього		в т.ч. від СНІДу		Померло всього		в т.ч. від СНІДу	
	Абс.	Інт. пок.	Абс.	Інт. пок.	Абс.	Інт. пок.	Абс.	Інт. пок.
Балаклійський	5	6,1	4	4,9	9	11,0	4	4,9
Барвенківський	3	13,5	2	9,0				
Близнюківський	1	5,2	1	5,2	1	5,3		
Богодухівський	1	2,6			1	2,6	1	2,6
Борівський								
Валківський								
Великобурлуцький								
Вовчанський	1	2,1			2	4,4	2	4,4
Дворічанський	1	5,6	1	5,6	1	5,7	1	5,7
Дергачівський	2	2,1	2	2,1	4	4,2	3	3,2
Зачепилівський								
Зміївський	3	4,2	1	1,4	9	12,7	6	8,4
Золочівський					1	3,8		
Ізюмський	5	7,5	4	6,0				
Кегичівський					2	9,5	1	4,8
Красноградський	2	4,5	1	2,2	3	6,8	1	2,3
Краснокутський	1	3,6	1	3,6				
Куп'янський	6	7,4	2	2,5	9	11,1	6	7,4
в т.ч. Куп'янська ЦМЛ	4	7,1	2	3,5	6	9,7	5	8,1
в т.ч. Ковшарівка	2	8,0			3	15,7	1	5,2
Лозівський	7	7,3	6	6,3	3	3,2	1	1,1
Лозівська ЦРЛ	2	6,8	2	6,8	2	6,9	1	3,5
Лозівська ЦМЛ	5	7,5	4	6,0	1	1,5		
Н.Водолазький	1	3,0						
Первомайський	2	4,3			4	8,7	3	6,5
Печенізький	1	10,0	1	10,0				
Сахновщинський								
Харківський	3	1,7	3	1,7	2	1,1	2	1,1
Чугуївський	1	1,3			2	2,5	2	2,5
Шевченківський					1	4,9	1	4,9
Коломацький	1	14,1						
м.Люботин					1	4,2		
РАЙОНИ ОБЛАСТІ	47	3,7	29	2,3	55	4,4	34	2,7
Шевченківський (Дзерж.)	2	0,9	1	0,4	5	2,1	5	2,1
Київський	8	4,4	6	3,3	4	2,2	2	1,1
Слобідський (Комінтерн.)	2	1,4	1	0,7	8	5,6	6	4,2
Холодногірський(Лен.)	5	6,0	4	4,8	4	4,8	3	3,6
Московський	12	4,0	7	2,4	7	2,4	5	1,7
Новобаварський (Жовтн.)	6	5,8	1	1,0	2	1,9	2	1,9
Індустріальний(Орджон.)	7	4,5	3	1,9	11	7,1	8	5,2
Немишлянський(Фрунз.)	7	5,0	5	3,6	11	7,9	7	5,0
Основ'янський (Червон.)	2	2,2	2	2,2	3	3,3	2	2,2
м.ХАРКІВ	51	3,6	30	2,1	55	3,9	40	2,8
УВС								
Деп.викон.покарань	4		3		5		4	
Південна залізниця	1		1					
Мін. Оборони								
Всього по відомствах	5		4		5	0,0	4	0,0
ВСЬОГО ПО ОБЛАСТІ	103	3,8	63	2,3	115	4,3	78	2,91

Таблиця № 27 «Основні показники ВІЛ/СНІД станом на 01.01.2018 р.»

Район	12 міс. 2016 р.				12 міс. 2017 р.				з 1987 по 01.01.2018 р.				Перебуває на “Д” обліку на 01.01.2018 р.			
	ВІЛ-інфекція		СНІД		ВІЛ-інфекція		СНІД		ВІЛ-інфекція		в т.ч. СНІД		ВІЛ-інфекція		в т.ч. СНІД	
	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.
Балаклійський	37	45,1	15	18,3	29	35,6	11	13,5	476	579,8	95	115,7	278	338,6	50	60,9
Барвенківський	7	31,5	4	18,0	3	13,7	6	27,4	72	324,0	21	94,5	39	175,5	14	63,0
Близнюківський	8	41,9	3	15,7	6	31,8	2	10,6	95	498,0	28	146,8	39	204,4	11	57,7
Богодухівський	8	20,5	2	5,1	6	15,5	2	5,2	65	166,3	12	30,7	47	120,2	6	15,3
Борівський	5	29,5	1	5,9	4	23,7	1	5,9	29	171,0	3	17,7	15	88,4	2	11,8
Валківський	4	12,5	1	3,1	6	18,8	4	12,5	44	137,2	13	40,5	34	106,0	9	28,1
Великобурлуцьк	8	35,3	2	8,8	4	17,9	1	4,5	36	159,0	13	57,4	24	106,0	7	30,9
Вовчанський	2	4,3	1	2,1	11	24,0	5	10,9	91	195,4	31	66,6	48	103,1	11	23,6
Дворічанський	3	16,9	1	5,6	8	45,6	2	11,4	83	467,6	25	140,8	39	219,7	7	39,4
Дергачівський	17	17,9	7	7,4	20	21,2	7	7,4	160	168,7	46	48,5	109	114,9	25	26,4
Зачепилівський	2	12,9			2	13,0	1	6,5	50	322,7	11	71,0	18	116,2	5	32,3
Зміївський	13	18,2	7	9,8	21	29,5	8	11,3	205	286,9	64	89,6	120	168,0	24	33,6
Золочівський	7	26,6	3	11,4	6	23,0	1	3,8	45	171,1	12	45,6	36	136,9	10	38,0
Ізюмський	15	22,4	5	7,5	15	22,7	3	4,5	147	219,2	34	50,7	95	141,7	15	22,4
Кегичівський	3	14,3	3	14,3	1	4,8	1	4,8	24	114,2	13	61,9	14	66,6	7	33,3
Красноградськ	4	9,0	5	11,2	10	22,6	9	20,3	121	271,4	41	92,0	74	166,0	22	49,4
Краснокутський	3	10,7	2	7,1	2	7,2	1	3,6	32	113,9	9	32,0	16	56,9	6	21,3
Куп'янський	24	29,5	12	14,7	27	33,4	12	14,9	273	335,3	85	104,4	186	228,4	52	63,9
Лозівський	28	29,3	18	18,8	28	29,6	14	14,8	795	831,2	247	258,2	313	327,2	84	87,8
Нововодолазьк	9	27,2	4	12,1	7	21,5	3	9,2	67	202,1	18	54,3	39	117,7	9	27,2
Первомайський	10	21,3	5	10,6	23	49,8	11	23,8	289	615,5	60	127,8	141	300,3	28	59,6
Печенізький	2	19,9	1	10,0	3	30,3	1	10,1	22	219,0	5	49,8	13	129,4	2	19,9
Сахновщинськ	3	13,9			2	9,4	2	9,4	32	148,4	6	27,8	17	78,9	3	13,9
Харківський	32	17,6	8	4,4	34	19,1	14	7,9	307	169,2	74	40,8	196 + 1ін	108,0	48	26,5
Чугуївський	16	20,1	4	5,0	13	16,4	5	6,3	126	158,4	27	33,9	67 + 1ін.	84,2	15	18,9
Шевченківський	1	4,9			5	24,6	2	9,8	26	126,8	4	19,5	12	58,5	1	4,9
Коломацький	2	28,3			1	14,2			15	212,0	6	84,8	9	127,2	1	14,1
М.Люботин	2	8,3	2	8,3	2	8,4	2	8,4	65	268,2	19	78,4	36	148,6	10	41,3
Всього по районах	275	21,7	116	9,1	299	23,8	131	10,4	3792	298,8	1022	80,5	2074+2ін	163,5	484	38,1

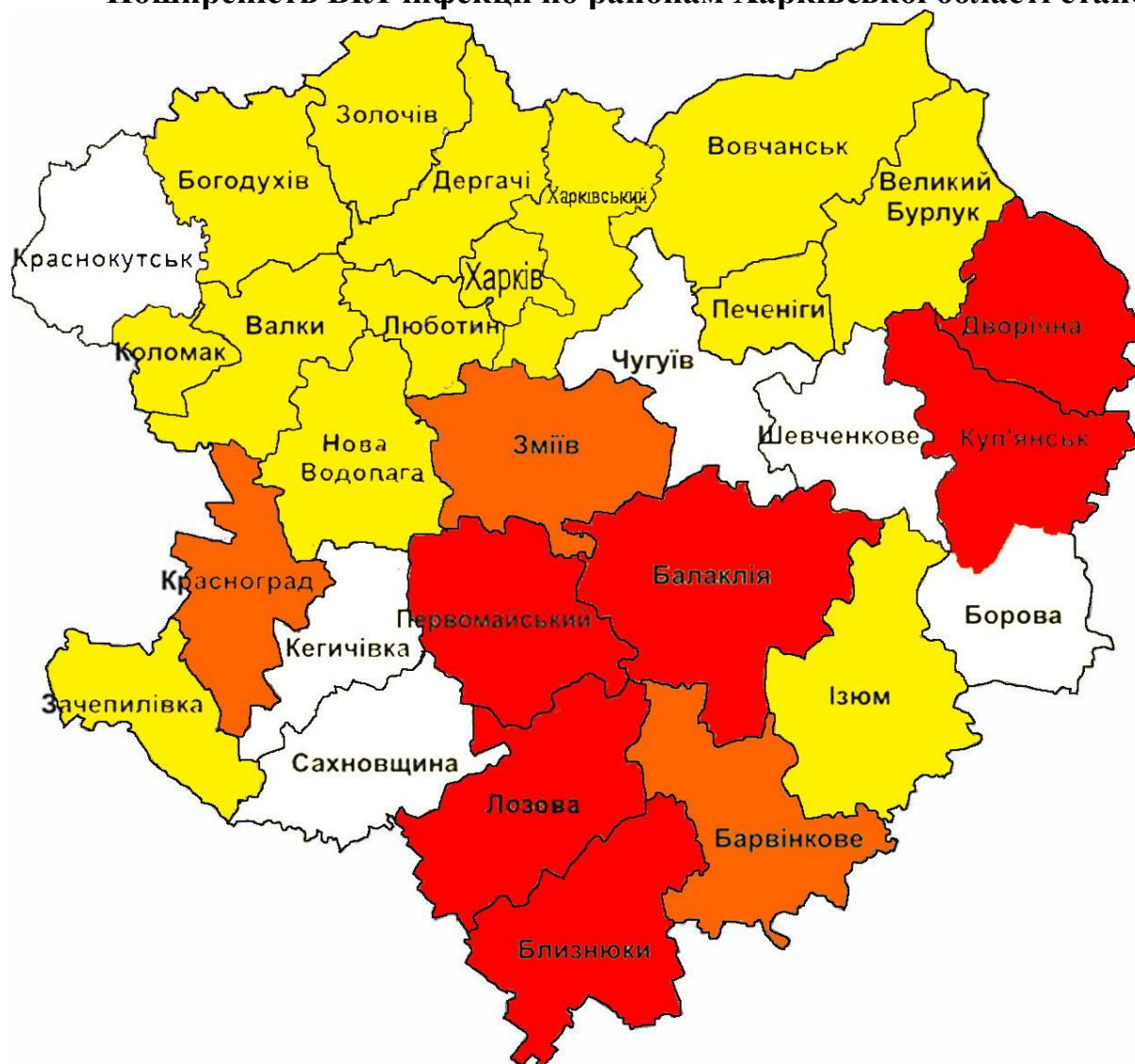
Райони	12 міс. 2016р.				12 міс. 2017р.				З 1987 по 01.01.2018р.				Перебуває на “Д” обліку на 01.01.2018р.			
	ВІЛ - інфекція		СНІД		ВІЛ – інфекція		СНІД		ВІЛ - інфекція		в т.ч. СНІД		ВІЛ - інфекція		В т.ч. СНІД	
	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.
Шевченківський (Дзержинський)	20	8,6	7	3,0	31	13,1	9	3,8	313	134,2	66	28,3	147 +3ін	63,0	30	12,9
Київський	33	31,9	16	15,5	23	12,5	15	8,2	324	177,2	76	41,6	180	98,4	42	23,0
Слобідський (Комінтернівськ)	25	13,7	7	3,8	28	19,5	12	8,3	258	179,7	66	46,0	166	115,6	41	28,6
Холодногірський (Ленінський)	23	16,0	13	9,1	25	30,2	8	9,7	224	270,3	55	66,4	164	197,9	41	49,5
Московський	53	63,9	26	31,4	59	20,0	17	5,8	631	212,6	163	54,9	392 + 11 ін.	132,1	92 + 2 ін.	31,0
Новобаварський (Жовтневий)	13	4,4	7	2,4	21	20,3	7	6,8	205	198,3	59	57,1	120 + 1 ін.	116,1	34	32,9
Індустріальний (Орджонікідзев.)	52	33,7	18	11,7	43	27,9	26	16,9	389	252,3	102	66,1	265	171,8	67	43,4
Немишлянський (Фрунзенський)	26	18,6	14	10,0	44	31,6	24	17,2	274	196,4	89	63,8	191	136,9	56	40,1
Основ'янський (Червонозавод.)	22	24,3	10	11,0	21	23,3	7	7,8	225	248,3	62	68,4	135 + 1 ін.	149,0	29	32,0
м.Харків	267	18,7	118	8,3	295	20,7	124	8,8	2843	199,2	738	51,7	1 760 + 16 ін.	123,3	432 + 2ін.	30,3
УВС	1		1						1		1		1		1	
Південна залізниця	4		1		1				33		9		6			
Мін.оборони	2								12				1			
ДВП	69		36		64		21		2517		617		271		94	
Всього по відом.	76		38		65		21		2563		627		279		95	
Всього по області	618	22,9	272	10,1	659	24,6	277	10,3	9 141 + 57ін.		2 380 + 7ін.		4 113 + 18 ін.	152,6	1 011 + 2ін.	37,5

Таблиця № 28. «Кількість обстежених по кабінетах «Довіра» за 12 місяців 2016 - 2017 роки»

№ п/п	Район	12 місяців 2015					12 місяців 2016				
		Звернулось	Обстежено		Виявлено Ат		Звернулось	Обстежено		Виявлено Ат	
			всього	у т.ч. анонімно	всього	у т.ч. анонімно		всього	у т.ч. анонімно	всього	у т.ч. анонімно
1	Балаклійський	1138	1138	33	26		1093	1093	32	15	2
2	Барвінківський	530	530		2		731	731		3	
3	Близнюківський	217	217				291	291		2	
4	Богодухівський	1010	1010	25	2		711	711	25	2	
5	Борівський	456	456	456			91	91	91		
6	Валківський	809	683		1		713	334	1	4	
7	Великобурлуцький	122	117	2			262	262			
8	Вовчанський	305	305	2	2		325	325			
9	Дворічанський	993	993		10		716	716		1	
10	Дергачівський	555	491	43	1	1	630	615	8	2	
11	Зачепилівський	834	834		4		611	611		2	
12	Зміївський	1083	980	20	1		879	879	8	2	
13	Золочівський	720	712	1			642	642		1	
14	Ізюмський	253	117	1	1	1	282	159	5	1	
15	Кегичівський	397	397	2	2		508	508		3	
16	Красноградський	1950	1902	38	2	2	1070	1057	10	1	1
17	Краснокутський	740	666	86			537	522	10		
18	Куп'янськ	334	330		4		634	627	2	8	1
19	Ковшарівка	232	157	4			105	58	1	1	
20	Лозівський	1527	1507	20	21	3	1098	446	6	11	1
21	Нововодолазький	1146	708	70			446	349	11		
22	Первомайський	3005	1697	21	14	1	2663	1577	9	10	
23	Печенізький	108	40				159	43	1	2	1
24	Сахновщинський	460	460		2		312	312		1	
25	Харківський	393	342	155	1	1	401	341	81	1	
26	Чугуївський	1085	1085	1	1		998	998			
27	Шевченківський	153	146				123	119			
28	Коломацький	124	32		1		150	150		1	
29	м. Люботин	214	214	14	1		383	383		23	
	ОЦПБС	8828	8828	1032	685	92	8735	3735	937	508	68
	Студентська лік.	1853	1853	85	3	2	1330	1330	64	1	1
	ВСЬОГО	31574	28947	2111	787	103	27629	20015	1302	606	75

Додаток № 1

Поширеність ВІЛ-інфекції по районах Харківської області станом на 01.01.2018 року



Краснокутський	56,9
Шевченківський	58,5
Кегичівський	66,6
Сахновщинський	78,9
Чугуївський	84,2
Борівський	88,4
Вовчанський	103,1
Великобурлуцький	106,0
Валківський	106,0
Харківський	108,0
Дергачівський	114,9
Зачепилівський	116,2
Нововодолазький	117,7
Богодухівський	120,2
Коломацький	127,2
Печензський	129,4
Золочівський	136,9
Ізюмський	141,7
м. Люботин	148,6
Красноградський	166,0
Зміївський	168,0
Барвенківський	175,5
Близнюківський	204,4
Дворічанський	219,7
Куп'янський	228,4
Первомайський	300,3
Лозівський	327,2
Балаклійський	338,6

Додаток № 2

**Територіальна рейтингова оцінка Харківської області
за статистичними показниками у 2015 - 2017 роках**

Рейтингова оцінка інтенсивності епідемічного процесу з ВІЛ-інфекції здійснюється методом ранжування показників з урахуванням тенденцій рівнів показників (П) за три попередні роки та їх темпів росту (Т) згідно з методичними рекомендаціями для лікарів - епідеміологів центрів з профілактики та боротьби зі СНІДом - «Аналіз епідемічної ситуації щодо ВІЛ-інфекції/СНІД за статистичними показниками», Міністерство охорони здоров'я України, 2006 рік.

Для Харківської області з рівнями захворюваності на ВІЛ-інфекцію – розраховувався рейтинг територій за інтенсивністю епідемічного процесу, що базувався на ранжуванні рівнів (П) та середніх темпів росту (Т) чотирьох статистичних показників, отриманих за даними офіційної звітності протягом 2015 – 2017 роки:

- захворюваність на ВІЛ - інфекцію (за даними РЕН) – P_1, T_1 ;
- захворюваність на СНІД (за даними РЕН) – P_2, T_2 ;
- смертність, пов'язана з ВІЛ-інфекцією (за даними РЕН) – P_3, T_3 ;
- захворюваність на ВІЛ-інфекцію серед осіб віком 15-24 років (за даними РЕН) – P_4, T_4 ;
- захворюваність на ВІЛ-інфекцію серед осіб у віці 18 років та старше (за даними РЕН) – P_5, T_5 .

Перші рангові місця показників $P_1 - P_5$ присвоювалися територіям з найменшими значеннями рівнів показників та їх темпів росту. Сумарний ранг (SR) дорівнює сумі рангів показника (rP) і темпу росту показника (rT).

Загальні критерії відбору показників:

№ з/п	Критерії	Пояснення
1.	Доступність	Можливість отримання значення показника по кожній території за даними офіційної статистики
2.	Динамічність	Показник розраховується у часі та має кількісну тенденцію
3.	Достовірність та надійність	Джерела даних та методологія розрахунку показника є надійними, складові показника – верифікованими

За рейтинговою оцінкою показників інтенсивності епідемічного процесу у 2015 році перше (найкраще) рангове місце посідав Борівський район, у 2016 році – Вовчанський район та у 2017 році – Барвенківський район.

Найбільш несприятлива епідемічна ситуація відмічається у Дворічанському районі (2015 та 2017 роки) та Близнюківському районі (2016 рік).

Розрахунки рейтингової оцінки

1. Захворюваність на ВІЛ-інфекцію¹ (Π_1, T_1).

№ з/п	Райони	Π_1 (середня 2015-2017) на 100 тис. нас.	Π_1 (2017), на 100 тис. нас.	T_1 (2017), %	$r\Pi_1$ (2017)	rT_1 (2017)
1	Балаклійський	41,0	35,6	-21,0	27	9
2	Барвенківський	16,5	13,7	-56,6	6	2
3	Близнюківський	28,0	31,8	-24,1	25	8
4	Богодухівський	17,0	15,5	-24,5	8	7
5	Борівський	17,7	23,7	-19,4	19	11
6	Валківський	15,6	18,8	50,9	11	22
7	Великобурлуцький	19,2	17,9	-49,3	10	4
8	Вовчанський	12,3	24,0	459,6	20	29
9	Дворічанський	37,5	45,6	170,0	28	27
10	Дергачівський	16,9	21,2	18,1	14	21
11	Зачепилівський	17,2	13,0	0,7	5	14
12	Зміївський	25,6	29,5	62,3	22	24
13	Золочівський	26,6	23,0	-13,5	18	13
14	Ізюмський	24,3	22,7	1,3	17	17
15	Кегичівський	9,5	4,8	-66,6	1	1
16	Красноградський	12,7	22,6	151,5	16	26
17	Краснокутський	7,1	7,2	-32,6	2	6
18	Куп'янський	28,7	33,4	13,4	26	20
19	Лозівський	28,9	29,6	1,0	23	15
20	Нововодолазький	21,2	21,5	-21,0	15	10
21	Первомайський	33,6	49,8	133,7	29	25
22	Печенізький	20,0	30,3	52,0	24	23
23	Сахновщинський	10,8	9,4	-32,6	4	5
24	Харківський	14,4	19,1	8,3	12	18
25	Чугуївський	16,8	16,4	-18,7	9	12
26	Шевченківський	14,7	24,6	403,5	21	28
27	Коломацький	18,8	14,2	-49,6	7	3
28	м. Люботин	12,4	8,4	1,3	3	16
29	м. Харків	18,8	20,7	10,7	13	19

¹ За даними РЕН – кількість осіб з вперше житті встановленим діагнозом ВІЛ-інфекції на 100 тисяч відповідного населення

2. Захворюваність на СНІД² (P_2, T_2).

№ з/п	Райони	П2 (середня 2015-2017) на 100 тис. нас.	П2 (2017), на 100 тис. нас.	T2 (2017), %	rП2 (2017)	rT2 (2017)
1	Балаклійський	13,4	13,5	-26,1	24	7
2	Барвенківський	16,6	27,4	52,0	29	23
3	Близнюківський	13,9	10,6	-32,5	19	6
4	Богодухівський	4,3	5,2	0,7	7	16
5	Борівський	5,9	5,9	0,7	8	15
6	Валківський	6,3	12,5	302,3	23	28
7	Великобурлуцький	7,4	4,5	-49,3	4	4
8	Вовчанський	7,9	10,9	408,8	20	29
9	Дворічанський	16,8	11,4	102,5	22	26
10	Дергачівський	7,0	7,4	0,4	11	14
11	Зачепилівський	8,6	6,5	0	10	10
12	Зміївський	11,2	11,3	14,9	21	21
13	Золочівський	7,6	3,8	-66,3	3	2
14	Ізюмський	6,9	4,5	-39,2	5	5
15	Кегичівський	11,1	4,8	-66,6	6	1
16	Красноградський	12,7	20,3	81,1	27	25
17	Краснокутський	5,9	3,6	-49,4	2	3
18	Куп'янський	11,5	14,9	0,8	26	17
19	Лозівський	15,7	14,8	-21,4	25	9
20	Нововодолазький	7,1	9,2	-23,8	15	8
21	Первомайський	13,6	23,8	123,6	28	27
22	Печенізький	6,7	10,1	1,4	18	19
23	Сахновщинський	4,6	9,4	0	16	11
24	Харківський	5,0	7,9	78,4	12	24
25	Чугуївський	5,0	6,3	25,2	9	22
26	Шевченківський	3,3	9,8	0	17	12
27	Коломацький	4,6	0,0	0	1	13
28	м. Люботин	8,3	8,4	1,3	13	18
29	м. Харків	7,3	8,8	6,0	14	20

² За даними РЕН – кількість осіб з вперше житті встановленим діагнозом СНІД на тисяч відповідного населення

100

3. Смертність, пов'язана з ВІЛ – інфекцією³ (ПЗ, ТЗ).

№ з/п	Райони	ПЗ (середня 2015-2017) на 100 тис. нас.	ПЗ (2017), на 100 тис. нас.	ТЗ (2017), %	гПЗ (2017)	гТЗ (2017)
1	Балаклійський	4,1	4,9	0,8	24	24
2	Барвенківський	3,0	0,0	-100,0	1	1
3	Близнюківський	1,7	0,0	-100,0	2	2
4	Богодухівський	0,9	2,6	0	19	8
5	Борівський	0,0	0,0	0	3	9
6	Валківський	0,0	0,0	0	4	10
7	Великобурлуцький	1,5	0,0	0	5	11
8	Вовчанський	2,2	4,4	0	22	12
9	Дворічанський	7,5	5,7	1,2	26	25
10	Дергачівський	1,8	3,2	50,6	21	27
11	Зачепилівський	0,0	0,0	0	6	13
12	Зміївський	3,7	8,4	503,0	29	29
13	Золочівський	0,0	0,0	0	7	14
14	Ізюмський	3,5	0,0	-100,0	8	3
15	Кегичівський	1,6	4,8	0	23	15
16	Красноградський	3,7	2,3	0,6	17	23
17	Краснокутський	1,2	0,0	-100,0	9	4
18	Куп'янський	3,7	7,4	202,4	28	28
19	Лозівський	3,5	1,1	-83,2	15	6
20	Нововодолазький	2,0	0,0	0	10	16
21	Первомайський	4,3	6,5	0	27	17
22	Печенізький	3,3	0,0	-100,0	11	5
23	Сахновщинський	0,0	0,0	0	12	18
24	Харківський	1,3	1,1	-32,0	16	7
25	Чугуївський	1,7	2,5	0	18	19
26	Шевченківський	1,6	4,9	0	25	20
27	Коломацький	0,0	0,0	0	13	21
28	м. Люботин	1,4	0,0	0	14	22
29	м. Харків	2,1	2,8	33,3	20	26

з Дані для розрахунку показника збираються у рамках РЕН – кількість осіб, які померли від хвороб, пов'язаних з ВІЛ-інфекцією (2015-2017 роки).

4. Захворюваність на ВІЛ - інфекцію серед осіб 15-24 років⁴ (П₄, Т₄).

№ з/п	Райони	П ₄ (середня 2015-2017) на 100 тис. нас.	П ₄ (2017), на 100 тис. нас.	Т ₄ (2017), %	рП ₄ (2017)	рТ ₄ (2017)
1	Балаклійський	21,6	13,7	1,7	18	25
2	Барвенківський	16,1	0,0	-100,0	1	1
3	Близнюківський	31,2	0,0	-100,0	2	2
4	Богодухівський	26,4	27,8	3,7	24	26
5	Борівський	0,0	0,0	0	3	9
6	Валківський	11,3	34,0	0	26	10
7	Великобурлуцький	52,9	40,0	-66,3	28	4
8	Вовчанський	0,0	0,0	0	4	11
9	Дворічанський	51,4	54,9	0	29	12
10	Дергачівський	18,8	23,4	5,5	22	27
11	Зачепилівський	0,0	0,0	0	5	13
12	Зміївський	30,0	16,0	-47,8	21	6
13	Золочівський	0,0	0,0	0	6	14
14	Ізюмський	35,3	36,6	-31,0	27	8
15	Кегичівський	0,0	0,0	0	7	15
16	Красноградський	7,7	0,0	-100,0	8	3
17	Краснокутський	0,0	0,0	0	9	16
18	Куп'янський	18,5	14,3	-65,3	20	5
19	Лозівський	12,2	24,6	106,3	23	29
20	Нововодолазький	11,0	33,1	0	25	17
21	Первомайський	7,9	0,0	0	10	18
22	Печенізький	0,0	0,0	0	11	19
23	Сахновщинський	0,0	0,0	0	12	20
24	Харківський	11,6	12,2	-46,2	17	7
25	Чугуївський	4,7	14,0	0	19	21
26	Шевченківський	14,2	0,0	0	13	22
27	Коломацький	0,0	0,0	0	14	23
28	м. Люботин	0,0	0,0	0	15	24
29	м. Харків	10,4	12,0	70,8	16	28

⁴ За даними РЕН – кількість осіб з вперше житті встановленим діагнозом ВІЛ-інфекції віком 15 – 24 років на 100 тисяч відповідного населення

5. Захворюваність на ВІЛ - інфекцію серед осіб 18 років та старше⁵ (П₅, Т₅).

№ з/п	Райони	П5 (середня 2015-2017) на 100 тис. нас.	П5 (2017), на 100 тис. нас.	Т5 (2017), %	гП5 (2017)	гТ5 (2017)
1	Балаклійський	41,3	39,5	-12,6	6	7
2	Барвенківський	18,3	16,7	-49,0	2	5
3	Близнюківський	30,0	32,4	-28,0	3	6
4	Богодухівський	14,4	15,6	0,5	13	12
5	Борівський	16,7	28,7	33,9	22	21
6	Валківський	13,7	15,0	0,4	11	10
7	Великобурлуцький	14,4	10,8	-59,8	1	3
8	Вовчанський	13,8	26,1	406,7	25	29
9	Дворічанський	36,2	41,2	202,5	27	26
10	Дергачівський	17,3	22,9	29,3	20	20
11	Зачепилівський	23,6	15,9	0,5	12	11
12	Зміївський	26,2	28,6	70,8	23	22
13	Золочівський	24,5	23,2	1,0	15	15
14	Ізюмський	23,5	23,3	-12,2	8	8
15	Кегичівський	11,9	6,0	-66,6	4	1
16	Красноградський	87,2	158,1	203,6	29	27
17	Краснокутський	4,5	2,7	-66,5	7	2
18	Куп'янський	99,4	117,3	18,1	24	19
19	Лозівський	30,2	33,9	0,6	14	13
20	Нововодолазький	5,4	6,3	0,8	10	14
21	Первомайський	48,1	67,4	102,9	28	24
22	Печенізький	3,4	5,2	102,2	18	23
23	Сахновщинський	19,7	23,8	1,3	16	16
24	Харківський	111,9	160,5	17,8	26	18
25	Чугуївський	7,3	8,0	-6,2	9	9
26	Шевченківський	4,1	7,6	400,1	21	28
27	Коломацький	7,9	5,9	-50,0	5	4
28	м. Люботин	11,6	10,1	103,4	19	25
29	м. Харків	18,6	21,2	12,6	17	17

⁵ За даними РЕН – кількість осіб з вперше житті встановленим діагнозом ВІЛ-інфекції віком 18 років та старше на 100 тисяч відповідного населення

Підсумкова територіальна рейтингова оцінка за показниками інтенсивності епідемічного процесу у 2017 році

№ з/п	Райони	SR1	SR2	SR3	SR4	SR5	SR 1-5	Підсумковий ранг 2017 року
1	Балаклійський	36	45	48	43	13	185	18
2	Барвенківський	8	10	2	2	7	29	1
3	Близнюківський	33	41	4	4	9	91	5
4	Богодухівський	15	22	27	50	25	139	10
5	Борівський	30	41	12	12	43	138	9
6	Валківський	33	55	14	36	21	159	15
7	Великобурлуцький	14	18	16	32	4	84	4
8	Вовчанський	49	78	34	15	54	230	24
9	Дворічанський	55	82	51	41	53	282	29
10	Дергачівський	35	56	48	49	40	228	23
11	Зачепилівський	19	33	19	18	23	112	7
12	Зміївський	46	70	58	27	45	246	26
13	Золочівський	31	44	21	20	30	146	11
14	Ізюмський	34	51	11	35	16	147	12
15	Кегичівський	2	3	38	22	5	70	3
16	Красноградський	42	68	40	11	56	217	22
17	Краснокутський	8	14	13	25	9	69	2
18	Куп'янський	46	66	56	25	43	236	25
19	Лозівський	38	53	21	52	27	191	19
20	Н.Водолазький	25	35	26	42	24	152	14
21	Первомайський	54	79	44	28	52	257	28
22	Печенізький	47	70	16	30	41	204	20
23	Сахновщинський	9	14	30	32	32	117	8
24	Харківський	30	48	23	24	44	169	16
25	Чугуївський	21	33	37	40	18	149	13
26	Шевченківський	49	77	45	35	49	255	27
27	Коломацький	10	13	34	37	9	103	6
28	м. Люботин	19	35	36	39	44	173	17
29	м. Харків	32	51	46	44	34	207	21

Перші рангові місця присвоюються територіям з найменшим значенням підсумкового рангу. Для визначення підсумкового рангу при однакових значеннях загального підсумка враховувалися рівень та темп приросту комплексного показника – смертність від СНІДу.